

**Mål och budget år
2019 för Nacka
kommun**

Rättvist

Demokratiskt

Hållbart

Innehållsförteckning

Vad handlar Nackalistans budget om?	s 3
Nackalistans budget för år 2019	s 4
Övergripande mål	s 5
Tabell	s 6
Särskilda beslut	s 7
Kommunstyrelsen	s 12
Arbets- och företagsnämnden	s 18
Fritidsnämnden	s 21
Kulturnämnden	s 24
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	s 28
Natur- och trafiknämnden	s 35
Socialnämnden	s 40
Utbildningsnämnden	s 44
Äldrenämnden	s 47
Överförmyndarnämnden	s 50
Investerings- och exploateringsverksamhet	s 52

Nackalistans budget handlar år 2019 om (att)

sätta miljön i fokus så att Nacka bidrar till 1,5-procentsmålet för klimatet och på sikt blir Sveriges bästa miljökommun

miljöhänsyn i mat, byggande, transporter och grönområden

minskat trafik kaos genom en lägre nivå av bebyggelse

bostäder för alla plånböcker, med miljöhänsyn och barn- och äldre perspektiv

bevarande av Nackas bebyggelsekaraktär, med små och stora grönområden

långsiktigt hållbart byggande med god estetisk utformning

bygga och planera Nacka med förnuft och under en förlängd tidsperiod

planera in ytor för idrottsanläggningar i samband med att bostadsområden planeras

ökat inflytande och förbättrad demokrati vid beslut och planer för Nackas medborgare

följsamhet till lagar och regler och rättssäkerhet i beslut och styrning

förebyggande satsningar, långsiktig hållbarhet och minskad social utslagning

det ska finnas bra grundskolor i alla större tätorter, t ex Fisksätra

trygghet, tillgänglighet, en god miljö och hälsa för äldre

plats för kultur och fritid för alla åldrar i alla kommunal delar

långsiktig balans i ekonomin och budget som håller över tid

personalbudget i balans så att välfärd, löneökning och kompetensbehov ryms

Nackalistans budget för år 2019

Nackalistans budget för 2019, utgår från majoritetens budget som grund och avvikelser från denna är vad som presenteras i Nackalistans version. Budgeten har en oförändrad skattesats för år 2019 på **18.53 kr**. Den innehåller driftbudget och en del investeringar för styrning av verksamheten.

Nackalistan är ett lokalt parti med lojalitet mot Nacka och medborgarnas behov. Det demokratiska inflytandet och öppenheten i Nacka ska öka. Nackalistan vill ha en bebyggelseökning med förnuft, inte i samma höga takt som det nu planeras för. Befintlig karaktär och kvalitet ska finnas kvar och möta de nya bebyggelseområdena på ett harmoniskt sätt. Trafikens behov ska samverka och ske i takt med kommande bebyggelse så att det inte utbryter trafik kaos. Nackalistan vill dra ut på byggnationstiden och tunnelbaneavtalets tidsvillkor. Utmaningar som stödjer en långsammare bebyggelse takt är den inbromsning av köpvilligheten på bostadsmarknaden som har drabbat riket och den överhettade Stockholmsregionen. Segmentet för relativt dyra bostadsrätter är under stark konkurrens eftersom det byggs så mycket av den typen av bostäder och mycket lite för personer med lägre inkomster.

Nackas grönområden behöver bevaras för framtida generationer och miljön behöver förbättras. Att planera varsamt, värna om Allemansrätten och utveckla fler konkreta mätbara miljömål är en viktig sak som Nacka glädjande nog har börjat med. Nacka ska inom ett par år vara Sveriges bästa miljökommun. Nackalistan vill att det lokala styret och inflytandet ska öka i den starkt centraliserade och växande kommunen genom inrättande av lokala råd.

Nacka är redan idag landets mest befolkningstäta stad/kommun. Att bygga mycket och tätt i Nackas tätorter kommer att förvandla karaktären av villasamhällen till tät stadsbyggnadskaraktär. Nackalistan vill att bostadsbyggandet ska ske med ett hundraårsperspektiv och med hus av god kvalitet, ekologi och estetik, utformade i samklang med omgivande samhälls karaktär.

Fler lokala arbetsplatser behöver skapas tillsammans med välfärdsinrättningar som skola, förskola, äldre- och seniorboenden och fritids- och kultursatsningar. Genom att satsa på lokal utveckling av arbetsplatser och välfärd så minskar bilåkandet till arbetsplatser längre bort. Kommunen kan i sin planering bidra till att skapa goda förutsättningar för bildande av lokala företag och kluster som gynnar en positiv arbetsmarknadsutveckling.

Nackalistan vill ha levande lokalt liv i Nackas delar, större medborgarinflytande, satsning på en förbättrad välfärd och en minskning av miljöbelastningen.

Nackalistans satsningar grundar sig på följande värden:

Rättvisa   **Demokrati**   **Hållbarhet**

Övergripande mål

Nackalistans mål är att Nacka ska vara en kommun med en god utveckling i alla delar och för alla invånare. Nackas karaktär ska bevaras så att invånarna känner trygghet och trivsel. Vardagliga och länge eftersatta behov behöver satsas mer på och inte bara på nya stora projekt.

En välfärd med god kvalitet behövs i framtidens Nacka. Då krävs det ständig kvalitetsutveckling och utvärdering. Nackas revisorer är ett organ som bidrar till kontroll av att mål, rutiner och lagar uppfylls och deras synpunkter behöver implementeras i den dagliga verksamheten, i politik och organisation.

De mänskliga fri- och rättigheterna ska vara vägledande för kommunens arbete. Det gäller barnens rättigheter via barnperspektivet, mäns och kvinnors och funktionshindrades liksom FN:s miljömål som Sverige har undertecknat.

Satsningar på välfärd ska minska segregationen och genom att bygga bostäder som invånare har råd att bo i. Byggande av hyresrätter med tomträtt kan vara ett sätt liksom andra satsningar på bostäder till lägre kostnader. Den stora gruppen unga vuxna utan bostad och nyinvandrade personer måste kunna hitta bostäder i Nacka. Skapande av ett kommunalt bostadsbolag kan vara ett av flera andra viktiga verktyg för att skapa billiga bostäder.

Den sociala utvecklingen är oroande med ökat alkohol- och drogmisbruk och psykisk ohälsa bland ungdomar. En stor del av Nackalistans budget handlar om att satsa mer på förebyggande verksamhet för att på sikt få en hållbar social situation och minskade kostnader för utanförskap.

Nacka ska vara en grön, klimatsmart och ekologisk kommun som lever upp till internationella, nationella, regionala och lokala miljömål. I kollektivtrafiken behövs ökad turtäthet, satsningar på cykel-, gång- och båttrafik som alternativ till biltrafiken. Bilåkandet kommer enligt prognoser att öka i Nacka och därför är det viktigt att satsa på bilpooler och laddstolpar. Miljöhänsynen måste stå i fokus vid planering och exploatering. Fler flerfamiljshus av trä behöver byggas liksom hus med solcellstak och andra ekologiskt hållbara byggnader.

Byggnadstakten måste dämpas så att trafiken kan svälja det ökande antalet invånare och att det finns tillräckligt många infartsparkeringar med anknäytning till kollektiva transporter. Planering av ny bebyggelse och trafikens möjligheter till framkomlighet måste samplaneras i samband med underskrift av avtal. Nackabornas dagliga färd till arbete och studier måste prioriteras även i tider av byggnationer.

Demokratin behöver värnas och stärkas. Nacka måste erbjuda sina medborgare öppna nämnd- och kommunstyrelsesammanträden så att medborgaren har möjlighet att få insyn och ta del av debatt och argument före beslut. Öppenhet och insyn måste öka liksom en reell påverkansmöjlighet inför planer och beslut.

Det behövs mer inflytande genom lokala råd i tider när Nackas invånarantal ökar. Besluten behöver förankras lokalt, processas och bearbetas demokratiskt. Vid planering av nya bostadsområden ska invånarnas inflytande finnas med redan från start.

Säkerheten vid kriser orsakade av faktorer i omvärlden måste höjas. En fungerande polissituation med lokala poliser behövs i Nackas olika delar som har kunskap om lokala förhållanden. Skyddsrum behöver byggas och renoveras och Nackalistan vill utreda möjligheten att bygga skyddsrum i samband med att tunnelbanan byggs.

Budgeten för Nacka ska hanteras långsiktigt hållbart i en framtid med ökande kommunala utgifter, högre räntor och lånebelopp och minskad skattekraft. En mindre del av Nackas fastigheter kan säljas med perspektivet att investera i ny mark och byggande till bostäder eller välfärdsinrättningar. Om man säljer ut kommunens välfärdsfastigheter för att få till en positiv budgetnivå för kommande år så riskerar framtida hyresnivåer att öka och minska kommande tiders budgetar och välfärd.

Det behövs en satsning på löner så att kvaliteten i verksamheterna kan bibehållas. En lägre nivå än löne- och prisindex kräver ytterligare effektiviseringar och besparingar i verksamheter vilket kan bli svårt eftersom det redan har effektiviserats i många år i Nacka. Det behöver rekryteras välutbildad personal inom bristyrken för att kunna behålla konkurrenskraften gentemot övriga arbetsgivare. Andelen konsulter behöver ses över och andelen tjänstemän öka så att helhetssyn och kunskapsöverföring kan säkras.

Den kraftiga och hastiga exploateringen av Nacka behöver bromsas och förlängas över tid, ca 30 år istället för 15. Den ekonomiska och organisatoriska ordningen behöver stärkas och förbättras. Ursprunglig projektbudget och konsekvensanalyser ska finnas på bordet före beslut i enlighet med revisorernas återkommande kritik.

Tabell

Verksamhetens nettokostnader 2019, miljoner kronor

Miljoner kr

Tabell 2

Miljoner kr	Majoritetens förslag budget 2019	Nackalistas förslag budget 2019
Kommunstyrelsen	-162,3	-162,3
Arbets- o.företagsnämnden	-245,9	-247,9
Fritidsnämnden	-167,0	-168,0
Kulturnämnden	-140,9	-142,9
Miljö-o.stadsbyggnadsnämnden	-32,9	-32,9
Natur-o.trafiknämnden	-250,3	-256,9
Socialnämnden	-771,1	-778,1
Utbildningsnämnden	-2886,9	-2891,9
Äldrenämnden	-796,5	-800,5
Överförmyndarnämnden	-8,7	-9,2
Summa nämnder	-5 462,5	-5 490,6
Skillnad majoriteten och Nackalistan		□ -28,1
Nackalistas avskrivningar investeringar, exploateringar		-1,8
SUMMA NL		-5 490,6

Särskilda beslut

Kommun och kommunstyrelse

- 1) Skattesatsen för år 2019 fastställs till oförändrad 18.53 i Nackalistans budget.
- 2) Övergripande mål och program fastställs enligt Nackalistans förslag för år 2019 liksom verksamhet och nettodriftbudget för kommunstyrelsen och samtliga övriga nämnder.
- 3) Fastställande av budget för exploateringsverksamhet och investeringsprojekt för Kommunstyrelsen år 2019 fastställs enligt Nackalistans förslag. Kommunens ekonomiska satsningar ska ske med varsamhet, långsiktigt hållbarhet, socialt, ekologiskt och ekonomiskt
- 4) Nackas mark ska bara säljas ut i undantagsfall och om fördelar uppnås i närtid och i framtid. Arvodena till fritidspolitiker ska ökas med 10% för att utjämna skillnaderna till oppositionsråd. Arvodena till kommunal-/oppositionsråd fryses vid 2018 års nivå.
- 5) Kommunstyrelsen och Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ska utökas till 15 ledamöter och 15 ersättare samt att övriga nämnder ökas från 10 till 11 ledamöter och från 10 till 11 ersättare.
- 6) Samtliga partier som är representerade i kommunfullmäktige ska ges insynsplats i nämnd med yttranderätt och rätt att anteckna mening till protokollet. Öppenhet, mångfald och demokrati ska öka inom Nacka kommun.
- 7) Utveckling av kvalitetsmått ska ske så att de tydligare visar både starka och svaga sidor. Samtliga nämnders sammanträden ska vara öppna för allmänheten med undantag för sekretessärenden. Alla väsentliga ärenden ska tillställas samtliga partier från start för vidare hantering och beslut.
- 8) Samtliga partier representerade i Kommunstyrelsen ska ha plats i Kommunstyrelsens arbetsutskott, KSAU, och stadsutvecklingsutskott KSSU. Tjänstehandlingars underlag ska vara i enlighet med vad revisorer har önskat och med tydligt och kvalitetssäkrat faktaunderlag
- 9) Systemet med gatukostnader ska tas bort och nya planer för förnyelseområden arbetas fram mot bakgrund av borttagandet.
- 10) Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda lokala råd i Nackas fyra stora delar.
- 11) Kommunal mark som ska bebyggas ska upplåtas med tomträtt i större utsträckning än under 2018. Kommunen ska köpa in mark för framtida behov av egen exploatering.
- 12) Ingen intressent ska uteslutas vid upphandling som kan uppfylla givna kriterier. Nacka ska byggas hållbart, estetiskt och med hänsyn till omgivande karaktär. Fler hyresrätter ska byggas men även andra prisvärda upplåtelseformer.
- 13) Takten i bebyggelsen ska minska och förlängas över tid för förbättrad planering och minskat trafikchaos. Nackas karaktär och grönområden ska sparas och byggandet

ska till största delen ske på ianspråktagen mark. Grusvägar ska bevaras och vara huvudalternativ och bidra till naturlig dagvattenrening.

14) Medborgarnas inflytande på planer ska vara reellt så att deras synpunkter och kompetens tas tillvara från start. Hela Nacka ska leva och satsningar på underhåll och standardhöjningar ska göras i hela Nacka. Kollektivresandet ska öka per invånare genom ökad turtäthet och nya linjer.

15) Användandet av solceller och laddstolpar och miljövänliga energialternativ ska öka. Kommunens karaktär vad gäller natur, kultur och byggnation ska bevaras och underhållas

16) Den biologiska mångfalden och de gröna sambanden ska bevaras. Nacka ska ha som mål att bli Sveriges bästa miljökommun. Det ska vara god kvalitet i välfärden med både offentliga och privata anordnare. Förebyggande och samverkande satsningar ska göras inom alla mjuka nämnder för att minska utslagning.

17) Personalens stressnivå ska minska och trivsel och hälsa öka. Valfärsinrättningar ska utvecklas i alla kommundelar och satsas på i relation till behov och befolkningstal. Nacka ska vara en jämställd kommun med hjärta för alla. Valfärden ska utvecklas och förbättras.

Arbets- och företagsnämnden

18) Arbets- och företagsnämnden ska inrätta fler feriearbeten hos privata och offentliga arbetsgivare för ungdomar i gymnasieåldern sommaren 2019. Nämnden tar fram program för vägledning in i studier och arbetsmarknad med fokus på unga vuxna men även för övriga åldrar.

19) Nämndens verksamhet möter individens, företagens och kommunens behov. SFI-studerande ska erbjudas praktik inom olika sektorer. SFI ska ha nivågruppindelning av elever med hänsyn till kunskapsbakgrund

20) SFI ska ha tydliga regler för närvaro och frånvaro för elever för att ha effektivitet i undervisningen, snabbare genomströmning och god ekonomi. Det ska etableras kontakt med hemmavarande invandrade kvinnor och erbjudas SFI-utbildning via öppen förskola eller liknande.

21) Kommunen ska ha planering för insatser i samband med flyktingmottagande. Bostadsavtal för flyktingar ska göras med perspektiv på att situationer snabbt kan förändras.

22) Företagare i kommunen ska ha inflytande i hur kommunen utformar stadsplanering och hur trafiksituationen utvecklas. Företagare i kommunen upplever att deras arbete uppskattas, värdesätts och underlättas av kommunen.

Fritidsnämnden

23) Besökare på kommunens lekplatser, fritids- och idrottsanläggningar ska anse att dessa har en hög kvalitet och att de har ett löpande underhåll och tillsyn. Behovet av flera idrotts-, lek- och frilutsplatser ska planeras för i god tid inom ramen för övrig planering.

24) Kränkning och diskriminering ska aktivt motverkas i Nackas fritidsliv. Fritidsverksamhet bedrivs med demokrati, jämställdhet och allas lika värde. Idrotts- och fritidsanläggningar ska utnyttjas maximalt i Nacka

25) Simhallsbygget vid f.d. Näckenbadet ska utredas och omförhandlas. Ökning av andel barn som erbjuds kolloplatser ska ske under sommaren.

Kulturnämnden

26) Det ska finnas ett kulturhus i varje kommundel med anslag för drift och programverksamhet. Nackas bibliotek ska ha en nivå på media-/litteraturanslag som ligger över medelnivån i riket. Barn och ungdomars läsbehov ska särskilt uppmärksammas och andel media/litteratur ska öka.

27) Avgifterna ska minska för barns och ungdomars deltagande i musik- och kulturskoleverksamheten. Kommunen ska öka stödet till och samarbetet med föreningsverksamheten. 68) Nämnden ska sträva efter att fördela resurser lika mellan könen inom sina verksamhetsområden

28) Nämnden ska öka samverkan mellan skola och kultur för ökade gemensamma resurser och effektivitet. En årlig kvalitetskontroll ska ske av biblioteken i kommunen vad gäller service, rutiner, bemötande, samverkan och utbud. Invånarna ska ha tillgång till en kvalitativ kulturverksamhet i alla kommundelar.

29) Nacka kommuns kulturhistoria ska vårdas och levandegöras. Kulturhusen i de olika kommundelarna ska ha likartade resurser för program och drift i relation till befolkningstal. En utredning ska göras av förutsättningar för ett kulturhus/bibliotek/möteslokal i Henriksdal.

30) Konst- o. kulturverksamheten som bedrivs under kommunstyrelsen ska föras över till kulturnämndens verksamhet. Kommunen ska stödja föreningsverksamheten genom att ge uppdrag, ha låga hyror, genomföra satsningar på jämställdhet och integrationsåtgärder

31) Kommunen ska stödja studieförbunden för deras folkbildningsinsatser och kulturverksamhet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnen

32) Kommunen verkar för att en större procentandel hyresrätter och smålägenheter byggs till kostnader som alla invånare har råd med. Kommunen verkar för att gång- och cykeltrafik prioriteras i ny och gammal bebyggelseplanering i Nacka.

33) Kommunen verkar för bevarande av större och mindre skogsområden. Kommunen verkar för miljövänligt byggande med närbelägna grönområden, stora gårdar och med solinsläpp till gagn för barns och vuxnas hälsa

34) Kommunen verkar för en minskad exploateringsgrad i förnyelseområden och i övriga områden så att kollektivtrafik och samhällsfunktioner hinner ikapp befolkningsökningen. Nöjdheten med nämndens verksamhet ska vara hög bland Nackas medborgare. Andelen överprövade ärenden som upphävs eller ändras genom lagakraftvunnen dom eller beslut ska vara låg.

35) Medborgarna ska känna att de har ett stort inflytande över bebyggelseplanering i ett tidigt skede. Medborgarna ska känna att det är enkelt att komma med förslag och synpunkter till nämnden och att dessa besvaras korrekt, skyndsamt och i enlighet med lagen

35) Stadsbyggande ska ske med kvalitet och mångfald och till övervägande delen på ianspråktagen mark. Vid nyexploatering och förtätning ska riktvärden för buller och trafik tillämpas. Samtliga beslut om samråd för detaljplan och planprogram ska tas i miljö- och stadsbyggnadsnämnden och inte på delegation till tjänstemän.

36) Kostnader för gator i förnyelseområden ska betalas och återbetalas över kommunal skatt. Andelen miljövänliga hus och hus byggda helt eller delvis med trä och med solceller ska öka. Nya bostadsområdets utformning ska vara estetisk och följa karaktären i befintligt område

37) Kollektivboende/co-living ska finnas för alla åldrar som boendeform och för en förbättrad mångfald.

Natur- och trafiknämnden

38) Kommunen ska verka för att förbättra framkomligheten i trafiken på kort och på lång sikt i Nackas alla delar. Kommunen ska verka för att genom sina organ öka andelen kollektivtrafikresenärer och –förbindelser. Kommunen ska verka för att i samband med nya kustnära bostadsområden snarast utreda och planera för utökade pendelbåtslinjer i samverkan med landstinget

39) Kommunen ska verka för att prioritera grusvägars bevarande och minska andelen hårdgjorda ytor för bevarad landskapskaraktär och ökad naturlig dagvattenrening. Kommunen ska verka för skapande av en naturligt renande vattenanläggning/vattenpark vid tillflödet till Ältasjön mot bakgrund av kommande ökad bebyggelse och hårdgjorda ytor för förbättring av vattenstatusen.

40) Naturresevatnen ska öka och ge möjligheter till friluftsliv, biologisk mångfald och kulturhistoriska värden i Nacka. Mindre, närbelägna natur- och skogsområden ska värnas. Förbättrad ekologisk status ska uppnås i Nackas vatten och minskning av miljöfarligt utsläpp i sjöar och hav ska ske genom bl a samarbete med Värmdö kommun.

41) Volymen bräddat spill- och dagvatten ska minimeras. Grusvägar, öppna diken och genomsläppliga material ska vara förstahandsalternativet före hårdgjorda ytor. Kommunens offentliga platser och trafikmiljö ska utformas och underhållas så att de upplevs som rena, trygga och säkra.

42) Resor med cykel, kollektivtrafik och båttrafik ska öka i omfattning. Köer i trafiken ska minimeras genom proaktiva insatser, analyser, framtida prognoser och samarbete med övriga instanser. En handlingsplan mot trafikköer och en trafiklångtidsprognos ska utarbetas. Ökat bostadsbyggande måste garanteras av planerad kommunikation och vägar.

43) Nämnden ska tillhandahålla en miljövänlig avfallshantering. Avfallsmängden ska minska från hushåll, industri och företag.

Socialnämnden

44) Kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till ökade kvalitetskontroller och uppföljning. Kommunfullmäktige fastställer förslag om ökade satsningar på förebyggande insatser för barn och unga. Kommunfullmäktige inför lokalt förankrade socialsekreterare på fältet i kommundelarna.

45) Alla medborgare ska enligt lagen ha rätt till tak över huvudet och planering av boende och byggande görs mot bakgrund av detta. Invånarna är nöjda med den insats inom socialtjänstens område som de har fått. Socialtjänsten ökar sin rekrytering av kompetent personal för bästa möjliga kvalitet och förbättrad arbetsmiljö.

46) Socialtjänsten ska kännetecknas av tillgänglighet och webbaserade tjänster. Socialtjänsten ska aktivt arbeta mot att drog- och alkoholanvändningen bland barn och unga ökar. Socialtjänsten utvecklar samarbetet med föreningsliv och övriga berörda samhällsinstanser.

47) Invånarna får vid behov tillgång till tidiga förebyggande insatser. Våldsutsatta barn ska snarast utredas och få en huvudansvarig kontakt. Barn och ungdomar ska kunna påverka och vara aktivt delaktiga i olika åtgärder som berör dem.

48) Personer med funktionsvariation och deras föräldrar ska få stöd och råd för att uppnå en hög grad av självständighet och likvärdigt liv.

Utbildningsnämnden

49) Kommunfullmäktige beslutar att höja checknivåerna för skola, gymnasium och förskola. Kommunfullmäktige beslutar att avsätta medel för att stärka kvaliteten i skolbiblioteken och följa upp standarden. Kommunfullmäktige beslutar att öka arbetet mot nätmobbning.

50) Kommunfullmäktige beslutar att minska matsvinnet på skolor och förskolor. Föräldrar ska ges stora valmöjligheter vid val av skola, förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Barngruppernas storlek i förskola och fritidshem ska minska

51) Alla anordnare av verksamhet som finansieras av utbildningsnämnden ska aktivt arbeta för likvärdighet och mot diskriminering och kränkning. Skolors mat ska vara näringsrik och aptitlig. Simkunnigheten ska öka och alla barn i årskurs 3 ska kunna simma.

52) Specialinsatser ska sättas in för alla elever i behov av det, redan i lågstadiet. Särskild fokus ska ägnas läskunnigheten från lågstadiet och uppåt. Flyktingbarns undervisning ska hålla god kvalitet

53) Det ska finnas en grundskola med god kvalitet i varje befolkningstät kommunedel. Beslut om nedläggning av förskola och skola ska endast fattas av ansvarig nämnd och kommunfullmäktige och inte på delegation av tjänstemän.

Äldrenämnden

54) Kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till ökad checknivå inom äldrenämndens verksamhet. Maten ska så långt möjligt lagas på plats hos de

boende, vara aptitretande, näringsrik och välsmakande. Personalen ska följa upp hur de äldre äter och dricker så att inga bristsjukdomar uppstår.

55) Föreningslivet för äldre stöds som den sociala och hälsomässiga resurs den är med mötesplatser i kommundelarna. Boenden ska ha nattpersonal på avdelningarna. Service och omsorg om de boende ska ha inriktning efter individens och de anhörigas behov och önskningsar.

56) All äldre på demensboende, på eget boende och äldreboenden ska få komma ut i friska luften och på promenad minst en gång i veckan. Äldreboenden ska också rekrytera personal med annan språkbakgrund för de boendes behov. Årliga kvalitetskontroller och uppföljningar ska göras på plats i verksamheterna.

57) Nämnden ska säkra behovet av olika boendeformer. Invånare ska ha kännedom om och tillgång till ett brett utbud av tidiga och förebyggande insatser. Äldre invånare i kommunen ska erbjudas hjälp och stöd så att de känner sig trygga och säkra.

58) Vid planering av nya bostadsområden ska äldreboenden finnas med och lokaliseras i centrala lägen. Tillgängligheten ska vara hög i äldreboenden, i kommunala lokaler och planeras in i nya bostadsområden.

Överförmyndarnämnden

59) Tillsynsverksamheten ska vara rättssäker och effektiv och hålla en hög kvalitet. En kunskapssatsning ska ske för användningen av digitala verktyg för ökad effektivitet och säkerhet. En ökning av certifierade gode män ska ske.

60) Samarbetet mellan gode män och socialtjänst ska öka.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ansvar är att bereda ärenden och verkställa beslut åt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet samt för arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighets-, och exploateringsverksamhet, långsiktig hållbarhet och trygghet och säkerhet.

Vidare ansvaras för: planering av mark och vatten samt övrig fysisk planering och sektorplanering; att det finns mark och verksamhetslokaler för kommunalt finansierade verksamheter och behov och bevakning av tillgången på bostäder inom kommunens ansvarsområden; att det finns en tillfredsställande markberedskap och att bostadsförsörjning och samhällsbyggande främjas; att ansvara för Konsten att skapa stad och Konsten att skapa konst i hela Nacka i enlighet med program för konst och kultur.

Planer och utveckling

Fokusområde
En organisationsform ska tjäna verksamheten på ett optimalt sätt. I Nacka är kundvalssystemet den dominerade formen och behöver kompletteras med andra system.
Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och ska förbättras över tid.
Invånarnas möjligheter till inflytande, insyn och påverkan i alla verksamheter ska öka på ett reellt sätt.

Ambitionen att vara bäst på att vara kommun har fortfarande en lång väg kvar att gå för att kommuninvånaren ska uppfatta att det är verklighet. Nackalistan strävar efter ökad insyn, öppenhet och förbättrad dialog och ett reellt inflytande för Nackas invånare. En fördjupad förståelse och kunskap behövs för att förstå skillnader mellan en demokratisk organisation som en kommun jämfört med ett företag.

Under hösten 2018 pågår ett arbete med att utveckla mer effektiva arbetssätt och stödsystem inom stadsutvecklingsverksamheten som bl a innebär en ökad digitalisering, nya arbetssätt och nya tjänster riktade mot invånarna. Revisionens synpunkter ska beaktas i högre grad och förbättringar ska ske inom kritiserade områden.

Kommunikationen med Nackabon behöver förbättras så att de upplever mer delaktighet och kan påverka byggplaner i ett tidigt skede och bättre förankras hos Nackas invånare. Planer som behöver avbrytas och arbetas om kostar tid och pengar. Nackalistan vill verka för en större lyhördhet för invånarnas synpunkter och möjlighet till påverkan vid planering och byggnation.

Fastigheter

Kommunen ska på kort och lång sikt se till att ha fastigheter och bostäder i tillräcklig mängd och att egenägda fastigheter/bostäder underhålls löpande. Fastighetsförvaltningen ser över hyresvillkoren och bevakar avtal. Det behövs ett större fokus på att skapa bostäder för sociala ändamål. Det är ett stort problem att det finns få tillgängliga bostäder för flyktingar som har bott i Nacka i två år och för medborgare med lägre löner, unga och ensamstående och äldre.

Miljö och byggande

Nackalistan inriktning handlar om en bättre och långsiktigt hållbar välfärd genom förebyggande åtgärder, måttfull utbyggnadstakt med bevarande av Nackas karaktär, utveckling av Nackas alla kommundelar, hanterbar trafiksituation, minskad negativ miljöpåverkan, fler lokala arbetstillfällen, bättre möjlighet för invånarna att påverka processer och ha insyn. Öppenhet och demokrati ska öka i kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Ingen fråga eller utmaning är viktigare än att säkra en förbättrad klimatinivå så att Nacka, Sverige och världen inte når över den kritiska gränsen 1,5%. Sveriges undertecknande av FN:s klimatmål måste få ett tydligt avtryck i Nackas satsningar. Nackalistan vill att Nacka snarast ska bli Sveriges bästa miljökommun liksom Uppsala som är det nu. Kommuner och Nacka har en stor påverkansmöjlighet på

Sveriges klimat och en stor möjlighet att förbättra läget genom utveckling av miljömålen i byggnationen av Nacka stad samt genom förbättringar av trafikflödet och miljövänliga allmänna transporter.

Fokusområde
Skapa en miljövänlig och aktiv planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar i nivå med befolkningsökningen.
Skapa en miljövänlig, blandad bebyggelse, med olika upplåtelseformer för bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i Nacka.
Se till att mer än halva Nacka är naturmark, att bebyggelse huvudsakligen sker på ianspråktagen mark och att små och stora grönområden finns nära bostadsområden och bevaras.

Kommunstyrelsen ansvarar för bl a stadsplanering och miljö. En stor del av Nackas miljöbelastning kommer från biltrafiken. Bilism och trafikköer kommer att öka i ett nära framtidsperspektiv. Det krävs en starkt förbättrad kollektivtrafik och en ökad nivå av cyklande för att minska trafikens miljöbelastning även då tunnelbanan är färdig och fler elbilar och bilpooler finns att tillgå. Det är en anledning till att Nackalistan vill minska mängden nybyggda bostäder de närmaste tio åren. Andra möjligheter är en kraftig utveckling av båtförbindelserna i Nacka in mot Stockholm. Mer utvecklade trafikanalyser behöver göras med prognoser som visar om kommunens möjliga exploateringsgrad inom en viss tidsperiod är möjligt ur ett trafikperspektiv. Östlig förbindelse är ännu en gång framskjuten i tid vilket gör att den möjligheten inte finns i närtid.

Nackalistan vill införa en tjänst som klimatsamordnare och bygga upp en egen miljönämnd innehållande miljömål och klimatfrågor för behandling på ett samlat sätt. Genom en hopslagning av fritids- och kulturnämnden till en gemensam nämnd och en integration av miljömålsutskottet så blir det hela ett nollsummespel rent administrativt. Medel till den framtida nämndens verksamhet tas från de nämnder som fördelat har de resurserna nu. Målet är att Nacka ska bli Sveriges bästa miljö- och ekokommun.

Bostäder ska inte byggas alltför tätt, för högt eller i skugglägen och de ska smälta in väl i olika områdets karaktär. Hälsoundersökningar visar att människor påverkas gynnsamt vid närhet till natur och grönska och med stora lek- och idrottsytor för barn, solbelysning vid husen och ett avstånd på ca max 300 m till en skogsyta. Grönytefaktor måste beräknas och inte minskas, alternativt kompenseras för genom ekosystemtjänster.

De bostadsområden som ska byggas ska utformas med omtanke till arkitektonisk karaktär, ekologiska och ekonomiska aspekter. För att nå dit behövs det i ett tidigt skede synpunkter från berörda invånare, från ett skönhetsråd, stadsarkitekt med mandat att ha självständiga synpunkter på planering och med bevakning av den ekonomiska utvecklingen.

Kommunen behöver analysera hur invånarnas behov av bostäder i verkligheten ser ut i relation till vad som byggs, till pris, storlek och boendeform. Få kommuner i landet har gjort riktiga undersökningar som ger en realistisk bild över invånarnas bostadsbehov. Mycket av det som byggs idag i storstadnära områden som Nacka är

i själva verket styrt av byggföretagens ambitioner och av kommunens behov av att få så höga intäkter för mark som möjligt. Nackalistan vill att den kommunala marken i högre grad ska byggas med upplåtelseformen tomträtt så att mer billiga bostäder kan byggas. Det som byggs ska så långt möjligt lokaliseras på ianspråktagen mark med närhet till kommunikationer och service. Det behövs bostäder för alla åldrar, studentbostäder, äldre- och seniorbostäder och andra former som t ex co-living- och kompislägenheter.

Budget

Nackalistan vill att Brå ska fortsätta finnas lokalt på samma sätt som tidigare och att konst- och del av kulturverksamhet som organisatoriskt nu är en självständig del under KS återförs till kulturnämnden. Det finns inga bärande argument för att denna verksamhet ska vara en självständig under KS som redan har oerhört många ärenden att hantera.

Nej till gatukostnader - så att alla kan bo kvar och slipper betala för vägar som sedan tidigare är betalda och redan finns. De nya ska inte byggas ut till en kostnad av motorvägsutbyggnad, utan de boendes önskemål och behov ska vara styrande, liksom miljö- och trafikhänsyn. Avgifterna för vägar i förnyelseområden ska finansieras över skatt för att motverka en ekonomisk segregation av småhusområden. Gatuexploateringar har tidigare bekostats till 50% av fastighetsägarna. Nu tar kommunen ut en kostnadstäckning av fastighetsägarna på nära 100%. Hur detta går ihop med kommunallagens bestämmelser om likabehandling av Nackas invånare är svårt att förstå. Medborgarnas rätt är en annan sak än företags rätt och förfarandet visar inte på respekt för äganderätten.

En bra välfärd med god kvalitet till en förhållandevis låg kostnad behöver stöd av civilsamhälle, föreningsliv och kommunala utförare i samverkan och med genomarbetade kvalitetskontroller. Nackalistan anser att stora försäljningar av kommunens fastigheter är en framtida ekonomisk riskfaktor då avtalstiden löper ut och företagen kan ta ut höga hyror.

Upphandlingar ska göras med hög kompetens där parametrar som ekonomisk stabilitet, miljöhänsyn och god kvalitet finns med. Att få ut det mesta möjliga av varje skattekrona är viktigt och att alla verksamheter har en hög grad av följsamhet till upphandlade produkter för bästa ekonomiska resultat. Alla större affärer ska beslutas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Nedläggning av verksamheter som skolor och förskolor ska beslutas av kommunfullmäktige och inte av tjänstemän på delegation.

Fokusområde
God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher.
Stadsutvecklingsekonomi ska finansieras väl över tid och faktagrunden för den ekonomiska långtids- och riskprognoser ska vara realistisk och inte inkräkta på välfärden.
Kommunen ska ingå avtal med stat, landsting och andra intressenter och ha en utvecklad risk- och konsekvensanalys för investeringar och bidra på ett positivt sätt till Nackas ekonomiska resultat.
Kommunens eget markinnehav ska bidra till bostäder och arbetsplatser där minst 30% av den totala mängden bostäder ska vara hyresrätter.

Nackas karaktär ska behållas och förstärkas i sina olika delar även i tider när det byggs fort och mycket. Med en minskad byggnadstakt än den nuvarande så hinner trafik och människor bättre med i utvecklingen.

Nackalistan säger **Ja** till planerad bebyggelse i Telegrafberget i Boo, till studentbostäder, med undantag av Alphyddan som redan är byggt, till byggande i Ektorp, Jarlaberg, Orminge, till Nya gatan i centrala Nacka, Nobelberget, till Bergs oljehamn, till äldreboende i Hasseludden, till upphöjningen av Saltsjöbanan (beroende på ekonomiska villkor och kostnader) och till byggande i Älta och många fler icke-nämnda byggprojekt.

Nackalistan säger **Nej** till planerad bebyggelse av omgivningarna till Danvikshem/Finnberget, till Ryssbergen, till Trolldalen/Henriksdal, till delar av Nacka strand, till Morningside Marina, till kraftiga ingrepp i bebyggelsekaraktären i Birkaområde, till förtätningen i Järvaområdet, till byggande av Talluddsvägen, till förskolebygge i Lillängen, till bryggbebyggelse i Kyrkviken, till minskningen av Nacka IP och flera andra byggprojekt. Vid ett Nej kan det innebära att delar av en plan är bra men att helheten har för stora brister.

Trafik och samhällsservice

Trafik och samhällsservice måste samplaneras i takt med byggande och ökat befolkningstal. Nackalistan vill ha en bra och tät kollektivtrafik där gärna nya busslinjer kommer till i trafiken såväl som båtpendling. Nackalistans analys är grundad på faktauppgifter från tjänstemännen i kommunen och indikerar att det kan befaras att det kommer att bli mycket svårt att ta sig fram i trafiken i Nacka under flera år då det byggs mycket i Nacka.

Andelen kollektivresenärer behöver öka. Nackalistan vill påverka Landstinget att öka mängden bussturer i takt med att invånarantalet ökar kraftigt. Med de många samtidiga exploateringar som kommer att ske i Nacka kommer framkomligheten att försämrats. En realistisk långtidsprognos för kommande trafikflöden behöver utarbetas och planeras utifrån.

Beroende på de ekonomiska villkoren och krav på ytterligare stora nybyggnationer kommer Nackalistan att ta slutlig ställning till en framtida Östlig förbindelse .

Älta är en kommundel som växer snabbt och kollektivtrafiken dit behöver förbättras, få tätare turer och fler direktkommunikationer till Stockholm. Busslinjen mot Nacka Forum och vidare behöver förlängas hela vägen mot Saltsjöbaden så att invånarna där lätt kan ta sig till Nacka Forum och centrala delar av Nacka.

Nackalistan är emot avgifterna för att färdas över den kommande nya Skurubron. Trafikverket har som ansvar och uppdrag att sköta och betala för vägen och ett brobygge som verkar vara nödvändigt. Nacka har hållit sin del av avtalet med Trafikverket vilket inte verket har gjort eftersom man inte startade brobygget år 2014 enligt avtalet. Därför borde inte Nackas trafikanter påföras den avgift som var villkorad till start år 2014.

Mot Saltsjöbaden-Fisksätra behövs det en utbyggnad av tvåspåriga mötesplatser så att en tätare trafik blir möjlig. I Nackas glesbygdsdelar kan små bussar ta sig fram och minska bilåkandet, något som Nackalistan har motionerat om.

Andra outnyttjade trafikslag är pendelbåtstrafik till Nackas kuster och bostadsområden med miljövänliga och snabba båtar. Förutsättningen är att SL-kort gäller trafikanterna.

Nacka för alla

Nackalistan vill att flyktingar som flyr från krig ska tas emot i Nacka, i relation till det antal som bestäms proportionellt av staten. En alltför stor del av gruppen unga utan fast jobb har svårt att få en fast bostad i Nacka. Hinder för detta är att de tillkommande bostäder som nu byggs är i en prisklass som färre än hälften av en ungdomsgrupp mellan 25 – 35 år klarar att finansiera enligt nya publicerade uppgifter. Nackalistan vill att det ska byggas för denna grupp i betydligt högre grad än idag då Nacka ligger på fjärde plats i länet för dyraste bostäder.

Tillgänglighet är en viktig faktor för den ökande gruppen av äldre personer och personer med fysiska funktionsnedsättningar och rörelsehinder. Speciellt gäller det en tillgänglig passage, en hiss, vid Finnberget/Danvikshem, som skulle ge ökad tillgänglighet för de boende där. Ökad tillgänglighet behövs också i skolor, fritidsanläggningar och Nackas stadshus

Nackalistan vill förbättra den lokala demokratin genom bildande av lokala råd, öppna nämndmöten, att alla partier är företrädda i de demokratiska församlingarna och informeras om planer i ett tidigt skede. Tjänstehandlingar ska vara skrivna på ett begripligt sätt, att exploateringar alltid har med ursprungsbudget, att regler och rutiner följer god revisorssed och att invånare och politiker kan lita på objektiva faktaunderlag från kommunen.

Personal

Personalen är den viktigaste faktorn för verksamhetens kvalitet och kultur. Nivån i bemötande och innehåll ska vara av hög kvalitet som Nackaborna har rätt att förvänta sig och betalar för. I framtiden väntar en hårdnande konkurrens vid rekrytering av personal och för att kunna behålla kompetent personal. Därför behövs en budget som medger både en god arbetsmiljö och löneökningar. De olika rollerna för tjänstemän och politiker ska definieras och hållas tydliga mot allmänheten så att inte politiken invaderar tjänstemannaorganisationen eller vice versa.

Fokus i den kommunala verksamheten ska vara mot uppdragsgivarna, Nackas invånare och den demokratiska processen. Taket inom organisationen ska vara högt och olika åsikter ska kunna utbytas så att verksamheten utvecklas.

Driftbudgetram 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistans förslag	-162,323
Skillnad procent mot Majoriteten	0%
Majoritetens förslag	-162,323

Nackalistans driftbudget

- Öppna nämndmöten i alla nämnder och i kommunstyrelsen -0,5 Mkr
- Utredningar lokalt inflytande, klimatsamordnare, skyddsrum, lokala/kommunala poliser, kommunalt bostadsbolag -3,0 Mkr
- Höjning checkbelopp alla nämnder med check -20,0 Mkr
- Ökade kostnader arvoden fritidspolitiker -2,0 Mkr
- Representation, studiebesök +1,5 Mkr
- Sammanslagning Nacka konstverksamhet o. KN +2,0 Mkr
- Minskning aktivitets- o. pr-satsningar Nacka bygger stad +6,0 Mkr
- Förbättrade avtal och upphandlingar +8,0 Mkr
- Minskning driftskostnad Nacka bygger stad + 6,0 Mkr
- Samverkansvinster nämnder, hopslagning KN FrN + 2.0 Mkr

Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämndens ansvar gäller den kommunala vuxenutbildningen, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser och ett samlat ansvar för flyktingmottagningen. Nackaföretag ska ha god tillgång till kompetens och invånarna ska kunna ta del av arbetsmarknadens utbud.

Planer och utveckling

Fokusområde
Egen försörjning är en vinst för alla.
Genom jobbpeng ges förutsättningar och stöd till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.

Den viktigaste utvecklingen är att själv kunna rå över sitt liv och den bästa vägen till detta är en egen försörjning, alternativt bedriva studier eller praktik för att komma i egen försörjning. Det är positivt att studieresultaten för studerande inom SFI har höjts och förbättrats under 2018. Nackalistan vill se ett resultat på 75% av de studerande som klarar SFI inom de närmaste åren.

Undervisningen i svenska för invandrare börjar från en låg måluppfyllelse att få bättre resultat. Åtgärder för att förbättra för fler att uppfylla målen måste fortsätta att öka. I övrigt så har grundläggande och gymnasial vuxenutbildning goda resultat och har förutsättningar att på ett positivt sätt bidra till samhället och individens utveckling.

Möjligheten till att få en bostad efter etableringsfasen är låg och bostadsläget är svårt i hela länet och mycket svårt i Nacka trots den stora mängd nya bostäder som byggs. Bostadsutbudet till personer som saknar en egen förmögenhet eller en stabil ekonomi finns inte att tillgå i Nacka och byggs inte heller. Likaså är det svårt för många nya svenskar att få ett arbete efter de första två åren i Sverige. Större insatser behöver göras här av både stat och kommun.

God miljö

Fokusområde
Nackabors erfarenheter, utbildningar och kompetenser ska tas tillvara och vid behov valideras snarast.
Mötesplatser för innovation och entreprenörskap i alla kommundelar bidrar till ett inkluderande och mångkulturellt samhälle.
Nyanlända Nackabors bostäder finns jämnt fördelade i alla kommundelar.
Kommunen skapar möjlighet till språkutveckling, integration och jobb i samspel med civilsamhälle, förenings- och näringsliv.
Det planeras för bostäder för nya Nackabor som gör att de efter en tvåårsperiod har möjlighet att stanna i kommunen.

Mottagande av nyanlända flyktingar har en förväntad lägre nivå för år 2019 jämfört med tidigare år. Nacka har nu god erfarenhet av och kunskap om vad flyktingmottagande innebär. Målet är att så många som möjligt snabbt kommer i arbete anpassat till utbildningsbakgrund och ålder.

Nacka bygger stad, har hittills inte svarat mot behovet av bostäder till priser som den stora bostadssökande gruppen ställer. De verktyg som hade kunnat hjälpa vore bostäder i ett kommunalt bostadsbolag, kooperativa bostadsformer, byggande av hus

med låg tomträttsavgäld och co-living (gemensamhetsboende) vilket Nackalistan vill ska förverkligas.

Kommunen borde erbjuda platser för arbetsträning för de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Satsningar för att erbjuda invånare möjligheter att starta företag är viktigt och välkomnas av Nackalistan.

Alla kommuner i Sverige borde proportionellt dela på andelen flyktingar som tas emot. Staten borde i högre grad finansiera grundläggande kostnader för detta så att skillnaden i finansiering och satsningar inte skiljer så mycket mellan olika kommuner. Nacka gjorde en del dyra bostadsinköp under tidigare år men har nu fått balans vad gäller bostäder. Nu har man en beräkning per person och kvm-yta för bostad som är snäv och som kan skapa större slitage än vanligt eftersom många personer flyttar in och ut. Det är positivt att de som så önskar nu kan studera SFI på heltid.

Budget i balans och tillväxt

Fokusområde
Fler företag och verksamheter i ett växande Nacka ökar behovet av arbetskraft där kommunens insatser matchar behoven på Nackas arbetsmarknad.
För att attrahera personal inom den kommunala verksamheten krävs en budget som har ekonomiska resurser och utrymmen för att klara en hård kompetenskonkurrens.

Andel kursdeltagare inom SFI som har nått godkänt inom ämnet svenska för invandrare, behöver öka upp till målet 75% för att sedan kunna gå vidare till studier eller jobb. Regler för deltagande i SFI behöver ses över vad gäller frånvaro och semester för att fler ska få godkända resultat snabbare och för att öka genomströmningen.

En snabb validering av utbildningsnivåer är en viktig faktor för att ta sig in i yrkesliv och för etablering. Det är viktigt att på ett aktivt uppsökande sätt stötta hemmavarande kvinnor att genomgå SFI-utbildning för att lära sig svenska och komma ut i arbetslivet. Det gör det lättare för deras barn med språkutveckling, anpassning och skolutbildning.

Budget

Verksamhet	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget majoritet o NL 2018-2019 % o kr
Summa	-181, 9	-247, 9	-245, 9	-1,2%

Ökad praktik inom den kommunala verksamheten och i närings- och föreningsliv med en summa 1,0 MnKr är en investering för framtiden och arbetslivet. Nackalistan vill erbjuda utlandsfödda och hemmavarande kvinnor en verksamhet för att locka fler att genomgå en SFI-utbildning, komma ut i samhället och nå en egen försörjning, 1,0 Mkr.

Driftbudget 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistans förslag	-247 899
Skillnad procent Majoriteten	- 0,8 %
Majoritetens förslag	-245 899

Nackalistans driftsbudget

- Ökade satsningar på feriearbete, praktik SFI -1,0 Mkr
- Satsningar på fler kvinnor i SFI-studier -1,0 Mkr

Fritidsnämnden

Fritidsnämndens ansvar gäller kommunens fritidsverksamhet och dess utveckling, ett nära samarbete med föreningar och organisationer och stimulering av fritidslivet. Fördelning av ekonomiskt stöd till föreningar som engagerar barn och ungdomar och personer med funktionsvariation. Nämnden ansvarar för fritidsgårdar, anläggningar och byggnader för fritidsverksamhet och för upplåtelse av anläggningar och för folkhälsa för personer under 65 år. Nämnden ska följa utvecklingen inom fritidsområdet och för att allmänheten får information om fritidsutbudet.

Planer och utveckling

Fokusområde
Fritidsutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla.
Fritidsutbudet stimulerar till fysisk aktivitet för alla.
Fritidsutbudet utvecklas genom medborgarnas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och önskningar.
Fritidsutbudet finns i alla delar av Nacka och planeras för de nya tillkommande invånarna i deras bostadsområdena.

En rik och varierad fritid är en viktig del i många människors liv, hälsa och demokratiska utveckling. Vare sig det är i organiserad form, som lek eller fri utövning. Det bidrar till att stärka demokratin genom demokratiska processer i olika fritidssammanhang. Det gäller för alla åldrar och speciellt viktigt är det med barns och ungdomars rörelsebehov och fysiska och sociala utveckling. Fritiden kan tillbringas på fritidsgårdar med vuxna och kompisar för att t ex utvecklas socialt och

kunskapsmässigt. Det kan också tillbringas i en idrottsförening eller enskilt efter intresse.

En viktig faktor för jämställd fritid är att anläggningar ligger nära där barn och unga bor så att de kan ta sig dit utan bil. Funktionshindrade ska kunna delta i så många aktiviteter och på så många anläggningar som möjligt och pojkars och flickors val av aktiviteter ska vara proportionella och jämställda. Fritidsaktiviteter är en mycket viktig faktor för att inkludera de nya unga Nackabor som kommer från andra länder och en viktig uppgift för fritidsgårdar och föreningsliv.

Goda miljöer

Fokusområde
Det finns välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar nära kommunikationer och där invånarna bor och förväntas nyttja dem.
Det finns ett rikt utbud av platser för spontan fritidsverksamhet.
Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Nackalistan vill att anläggningar och satsningar ska möta ett kraftigt ökat befolkningstal och deras behov av fritidsaktiviteter nu och i framtiden. Idrottsanläggningar ska lokaliseras till optimala platser där invånarna bor och nyttjas till minsta möjliga kostnad. Nackalistan vill att behoven av idrottsplatser och fritidsgårdar implementeras i byggprocessen i hela Nacka.

Idrotts- och fritidsverksamhet är viktigt för till Nacka nyinflyttade barn och för alla barn och ungdomar att komma in, få gemenskap och integreras i samhället och motverka stillasittande.

Alla kommundelar behöver idrotts-, fritidsanläggningar och lekparker. Anläggningarna ska regelbundet och mer ofta underhållas och vara välskötta för god långsiktig ekonomi. Alla ska ha tillgång till mötesplatser nära bostadsområden vilket är en brist i dagens läge på t ex Henriksdalsberget. Där vill Nackalistan att den f. d. fritidsgården konverteras till en mötesplats för föreningar och till ett mindre bibliotek.

Fritidsgårdar arbetar alltmer med att låta ungdomar själva vara delaktiga för delar av verksamheterna vilket är bra och utvecklande.

Budget i balans och tillväxt

Ett rikt idrotts- och fritidsliv är en viktig faktor för den sociala hållbarheten. Samverkan mellan olika aktörer och forskning kring detta bidrar till att stimulera förnyelse och innovation och i förlängningen till Nackas tillväxt. Alla ska kunna vara delaktiga i idrotts- och fritidsliv och verksamheterna behöver uppmärksamma könsfördelningen i utbudet av aktiviteter och hur verksamheterna samverkar med respektive lokalsamhälles aktörer.

Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde
Fritidsutbudet har hög kvalitet och anläggningarna är välbesökta.
Avgifter och utbud är anpassat utifrån barns och ungdomars olika förutsättningar.
Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.

Investeringar i nya anläggningar och löpande underhåll av befintliga sker på ett regelbundet och ansvarsfullt sätt för undvikande av stora kostnader och reparationer pga vanskötsel.

Kompetensutveckling ska erbjudas föreningar för att säkra god kvalitet. Avgifter för deltagande i idrott mm ska anpassas så att så många barn som möjligt kan ta del av utbudet.

Framtidens Nacka

Morgondagens Nackabor står inför följande utmaningar:

- en krympande fri mark till idrotts- och anläggningsytor
- att motverka stillasittande och få fler att bli aktiva i fritids- och idrottsutbudet
- att öka andel och yta till fritids- och idrottsliv i takt med växande befolkning

Möjligheter till lösningar finns som bl a är följande:

- att inte sänka skatten utan behålla den så att det finns ett ekonomiskt utrymme för investeringar inom nämndens områden
- att öka samlokalisering och gemensam användning av anläggningar av olika slag
- att genom en nära dialog med berörda medborgare och föreningslivet i Nackas olika delområden skapa ett större utbud och fler anläggningar inom de områden som invånarna vill ha
- att samverka med näringsliv och föreningsliv för en utvecklad fritidsverksamhet

Genom stöd till de fria simskolor som finns idag så kan deras verksamhet säkras och erbjuda många fler barn simundervisning. Med den kraftiga byggnation som pågår i främst västra Nacka så kapas idrottsytor istället för tillförs i en takt som vore nödvändig. En noggrann utredning behöver göras för att se och planera var nya idrottsytor ska ligga. Dessa får inte som nu komma i andra hand jämfört med bostadsbyggandet utan finnas med som förutsättning för Nacka bygger stad.

Simning och bad är en friskvårdsbefrämjande verksamhet för alla åldrar. Nackalistan ville ha ett badhus/simhall i centrala Orminge. Lokaliseringen är viktig för den framtida driftsbudgeten med maximala intäkter från betalande. Nackalistan anser att en ny simhall i Saltsjöbads/Fisksätraområdet skulle ha lokaliserats till Fisksätra som hade varit en ur flera aspekter optimal lokalisering. I nuläget är det inte klart med finansiering enligt den modell som Nacka har föreslagit. Den provisoriska simhallen i Saltsjöbaden är både mycket dyr och mycket opraktisk för sitt syfte.

Budget

Verksamhet	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget majoritet o NL 2018-2019 % o kr
Summa	-157, 5	-168, 0	-167, 0	-0,6%

Nackalistan vill säkra utrymme för fler 11-spelarplaner för fotboll i närheten och på befintliga platser i områden där Nacka bygger stad men även i andra områden, t ex vid Henriksdal, Kvarnholme och i Fisksätra. Kolloverksamheten behöver få ytterligare 1,0 MnKr för att bereda fler barn en semesterliknande sommarverksamhet. Nackalistan vill satsa på ökad nivå av simundervisning för barn och vuxna, vilket också är ett bidrag till integration och livräddning.

Driftbudget 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistan	-168 019
Skillnad procent majoriteten	-0,6%
Majoritetens förslag	-167 019

Nackalistas driftbudget

- Ökad satsning på simkunnighet -1,0 Mkr
- Fler sommarkolloplatser -1,0 Mkr
- Minskade hyreskostnader provisorisk simhall +1,0 Mkr

Kulturnämnden

Kulturnämndens uppgift är att stödja utvecklingen av kulturlivet genom kulturbidrag, bibliotek, kulturkurser, musikskola, offentlig konst, kulturarv och traditioner. En prioriterad del går till barn och ungdomar. Nämnden ansvarar för finansiering, målformulering och uppföljning.

Nacka satsar på kultur på olika sätt. Kulturen är ett viktigt område för medborgare i alla åldrar att njuta av, få kunskaper, kunna skapa, utvecklas av, glädja sig åt och förargas av, höra samman med och att fördjupa demokratin med.

Planer och utveckling

Fokusområde
Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla.
Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen.
Biblioteken stimulerar, ökar kunskap, är öppna lokaler och bidrar till läslust.
Bibliotek, kultur- och föreningslokaler ska finnas i alla större befolkningsområden i Nacka.

Kultur har definierats på en mängd sätt och har stor betydelse för människors personliga utveckling, trivsel, demokrati och kunskap. För barn och unga är läskunnigheten mycket viktig och behöver stimuleras liksom för de vuxna som kommer från ett annat språkområde. Den viktigaste uppgiften som kulturen har är att möta unga människors behov med litteratur och talat språk genom t ex biblioteksverksamheten men också genom övrigt kulturutbud. Ett nära samarbete med skolorna gör att folkbiblioteken kan bidra till en ökad läskunnighet bland barn och unga. Tysta rum eller vrår är ett allt större behov på folkbiblioteken. Det är i nuläget mycket svårt att i tysthet sitta och läsa eller studera på biblioteken där det ofta är en hög ljudnivå och pågår många utåtriktade men ljudliga aktiviteter. Alltför många vuxna bor i andra hand eller är trångbudda och behöver bedriva sina studier på folkbibliotek.

Lokaler för bl a skapande kultur, kulturföreningar och för allmänna mötesbehov är mycket viktigt och behöver finnas i alla befolkningsdelar av kommunen med ett snabbt växande invånarantal i kommunen. Det behövs ett bibliotek på Henriksdalsberget i de lokaler som tidigare var bl a fritidsgård vilket också skulle innebära möteslokaler i denna kommundel som saknar det. När Nacka nu har ett invånarantal på över 100 000 är det dags att ta en större del av kulturansvaret även för vuxna och se till att skapa en egen kulturprofil genom t ex ambulerande teater- och kulturföreställningar.

En större insyn i och ambition vad gäller konst behövs i Nacka i de många bebyggelseprojekt som nu pågår. En tydlig redovisning ska finnas över vilka konstverk som planeras och kostnader för dessa. Att konstverksamheten mm ska ingå som en del av kulturnämndens egen verksamhet och inte vara en fristående plan, är en viktig förutsättning. Den mer eller mindre jippobetonade marknadsföringen av Nacka bygger stad ska minimeras och sparas in på.

Goda miljöer

Fokusområde
Bibliotek, kulturhus, muséer, föreningslokaler och kulturella arenor är öppna och attraktiva mötesplatser.
Kulturarvet utvecklas, berikar och bevaras.
Kulturverksamheterna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.
Kulturlivet ger ökad social hållbarhet genom en descentraliserad verksamhet som når ut till kommunens alla större befolkningsdelar och kulturens föreningsliv får stöd genom bl a låga hyror.

Kultur är ett kitt som håller ihop och för samman människor från olika grupper. Det bidrar till att hålla demokratin levande och till utveckling, yttrandefrihet, ökade kunskaper och samhällsutveckling. Därför är det viktigt att det finns möteslokaler och bibliotek i Nackas olika delar och till en växande befolkning. Det är lika viktigt att ta del av en kulturupplevelse som att själv kunna få utöva kultur.

Lokaler för musikutbildningar behöver skapas eftersom det är så många elever som ägnar sig åt musik i olika former. Lokalerna måste vara ändamålsenliga och med lämplig akustik. Även föreningslivets musikutövande måste fortsätta att få finnas och ges möjlighet att använda bra lokaler för detta.

Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde
Innovation och mångfald behövs för att nya kulturverksamheter ska starta och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov.
För att kulturutbudet ska utvecklas sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.
Föreningslivet för kultur är en viktig resurs som måste ha goda möjligheter att verka och samverka med den kommunala kulturverksamheten.

Samverkan är viktigt för kulturlivet, både ekonomiskt och innehållsmässigt. Det gäller både etablerade verksamheter på riksnivå som mycket lokala verksamheter för amatörer.

Biblioteksservice till barn och ungdomar har mycket att vinna på ett ökat samarbete mellan folk- och skolbibliotek.

Om anslagen till media/litteratur minskar per invånare så vet man att det ger en minskad låne- och läsfrekvens. Nya fräscha böcker/media på biblioteken är viktigt, på svenska liksom på andra språk, för att böcker/media i dagens samhälle är färskvaror och ger invånarna möjlighet att följa med i samhällsdebatten.

I Nacka behövs det satsas mer på talböcker till äldre och sjuka och Boken-kommer-service och på litteratur/media på andra språk.

Det offentliga programutbudet i kommundelarna borde få mer resurser så att det kan erbjudas ett större, kvalitativt kulturutbud. När Nacka växer så måste satsningarna på kultur, idrott och fritid växa.

Kulturlivet i skolorna kan lägga grunden för ett livslångt intresse. Kulturen kan ingå i många ämnen och ge en fördjupad förståelse och kunskap. Kulturnämndens ansvar för skolornas kulturliv är att de tillhandahåller ett antal kulturutförare i samband med den sk kulturchecken. Nackalistan anser att kulturchecken på ett positivt sätt har breddat kulturutbudet.

Föreningslivet har ett utbud och verksamhet som om det vore kommersiellt eller kommunalt skulle kosta stora summor att bedriva. Det bidrar till välståndet genom ökad friskvård, sociala kontakter, bevarande av kulturarv, ökad integration, kunskap om traditioner och till ett samhälle. Kommunen kan i det sammanhanget bidra med lokaler till låg hyra, ge uppdrag till föreningar, stödja och samarbeta med och skicka remisser till. demokratiskt

Budget i balans och tillväxt

Fokusområde
Biblioteks- och kulturverksamheterna har hög kvalitet och invånarna har varje år goda möjligheter att påverka innehåll och verksamhet genom enkäter på samtliga bibliotek.
Avgifter och utbud är anpassat utifrån barns, ungdomars och vuxnas och ideella föreningars olika förutsättningar.
Lokaler och anläggningar är flexibla, ändamålsenliga för sina syften och samutnyttjas där det passar och ger goda möjligheter till enskild läsning och studier.

Verksamheter ska hålla hög kvalitet med god pedagogik och bemötande i arbetet med barn, ungdomar och vuxna. Lokaler som används ska fungera praktiskt optimalt för sitt användningsområde och användas effektivt.

Framtidens Nacka

Ambitionen att bygga stad ger med nödvändighet också en ambition att se till att det finns lokaler för kultur av olika slag och för konstnärlig utsmyckning. Om det inte görs så byggs det bara bostadsområden vilket då inte blir en levande stad. Nackalistans vilja är att kulturen ska finnas och ges goda möjligheter även i framtidens Nacka. Inte bara bibliotek utan alla övriga kulturyttringar.

Budget

Verksamhet tkr	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget majoritet o NL 2018-2019 % o kr
Summa	-142 125	-142 870	-140 870	-1,4%

Ett ökat anslag behövs till litteratur/media för biblioteken för ökad läskunnighet bland barn, 0,5 miljoner kr. En satsning på offentlig kultur i kommundelarna behövs och

Nackalistan vill tillföra 2,0 miljoner kr till detta. Avgifter för deltagande i musik- eller annan kulturverksamhet ska sänkas med 1,0 miljoner kr. Ett ökat bidrag behövs till kulturföreningar på 0,5 miljoner kr för att klara hyror och övriga utgifter. En överföring av konst- o. kulturverksamheten från kommunstyrelsen till kulturnämnden ska ske med 2,0 miljoner kr, med besparing av verksamheten genom att integreras i kulturnämndens verksamhet.

Driftbudgetram 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistas förslag	142 870
Skillnad procent Majoriteten	-1,4%
Majoritetens förslag	-140 870

Nackalistas driftbudget

- Satsning ökade litteratur/mediainköp på biblioteken -0,5 Mkr
- Ökade medel till offentlig kultur i kommundelarna -2,0 "
- Sänkta avgifter deltagande musik-, kulturskola barn (till check) -1,0 "
- Ökat bidrag kulturföreningar -0,5 "
- Överföring konst- o. kult.verksamhet från KS +2,0 "

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet vilket bl a innebär förslag till detaljplaner, beslut i miljö- och hälsoskyddsfrågor samt beslut angående bygglovsansökningar.

Nacka är en kommun med centrumanläggningar och omkringliggande bostadsområden. De olika kommundelarna har sin charm och bebyggelsekaraktär vilket skapar identitet och mångfald i kommunen. Skärgård och hav, skogar, sjöar och många små och stora grönområden bidrar till kvaliteterna som gör att många invånare har valt Nacka som bostadsort. Den sociala sammansättningen är skiktad med områden med övervägande höginkomsttagare och områden med mest låginkomsttagare. Sedan finns det också mer utpräglat socialt blandade områden.

Planer och utveckling

Med tanke på trafiksituationen idag och i framtiden så vill Nackalistan bromsa utbyggnadstakten av fastigheter, kartlägga medborgarnas egentliga behov av bostäder och i högre grad fokusera på de som har svårt att få inträde på bostadsmarknaden. Nackalistan vill förlänga utbyggnadstakten i tunnelbaneavtalet. Den kostnad som det medför är lägre än de som följer av fortsatt hög utbyggnadstakt. Den inbromsande bostadsmarknaden med relativt dyra bostäder som nu byggs skulle då minska liksom kommande trafikchaos.

Nackalistan har sagt Ja till många byggplaner och Nej till dem med övervägande negativa effekter. Vi kommer att fortsätta att hävda denna linje, försöka påverka och förbättra planer och förslag som vi säger Ja till och sträva efter ett byggande som harmoniserar med karaktären i respektive område och som är i samklang med vad de omkringboende önskar.

Den personalorganisation som finns för att hinna färdigställa de många bebyggelseprojekt som nu är på gång ska ha ett miljömässigt hundraårsperspektiv men är idag mycket hårt arbetsbelastad. Personalen ska ha tid till att överväga och pröva alternativ i samarbete med berörda invånare. Det är en anledning till fördelen med en lugnare exploateringstakt i den överhettade Stockholmsregionen förutom den vikande bostadsmarknaden. En lugnare takt gör det möjligt för en förbättrad personalsituation bland tjänstemännen, för invånarna och för trafiken som får förbättrade villkor.

Planeringen av kommunens bebyggelse, den s.k. stadsbebyggelsen, ska ge möjlighet till de invånare som idag röstar och betalar skatt i Nacka att kunna påverka processerna i enlighet med Plan- och bygglagens demokratiska intentioner. Att använda olika raster för olika delar av Nackas bebyggelse och noga analysera olika områdens karaktär och särart är en viktig förutsättning för ett lyckat och hållbart byggande.

Fokus kvalitet resultat

Självklart ska alltid ökad effektivitet eftersträvas, genom bl a digitaliserade rutiner. Nackas invånare förväntar sig ett gott och snabbt bemötande av tjänstemännen, en korrekt och rättssäker hantering och svar och hantering i ärenden och offentliga handlingar på det sätt som lagen stipulerar. Kontaktmöjligheterna har i flera år varit en rödmärkt parameter i kvalitetsindikatorerna för Nacka. Här finns en stor förbättringspotential som Nackalistan snarast vill se ändra färg och förbättras. Andelen konsulter är stor och upphandlade projekt har inte alltid landat på önskat sätt utan har behövt göras om eller har medfört mycket stora ökade kostnader. Det är viktigt att antingen minska antalet exploateringsprojekt eller öka den fasta personalstyrkan för att behålla önskad kompetens inom verksamheten.

Service- och bemötandesatsningar måste ständigt arbetas med liksom kunskapsinsatser om vad kommunen som demokratisk organisation innebär. Det gäller inte bara för pedagogiska verksamheter utan i hög grad även för de "hårda" nämndernas verksamhet.

Fokusområde
Nacka utvecklas med hög kvalitet, stor variation och i samklang med nackabornas intressen. Framtagna detaljplaner stödjer en utveckling av bostäder, infrastruktur och näringslivet i Nacka. Nackaborna är delaktiga i stadsutvecklingsprocessen.
Myndighetsutövningen är effektiv, rättssäker, serviceinriktad och medborgarorienterad. Samtliga beslut om samråd för detaljplaner och planprogram ska tas i MSN och inte på tjänstemannadelegation.

Goda miljöer

Den senaste ursprungliga översiktsplanen för Nacka har en inriktning som i delar stämmer bättre med Nackalistanens önskemål om utveckling. En god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling, miljömässigt, ekonomiskt och socialt borde vara grund för kommande bebyggelse.

Hur gör vi för att göra så att Nacka snart blir Sveriges bästa miljökommun? Hur gör vi för att minska negativ miljöpåverkan och bygga en hållbar framtid för kommande generationer? Genom att i hög grad se till och kommunicera budskapet att nya Nacka stad ska byggas ekologiskt. Genom att bromsa utbyggnadstakten och minska den kraftigt ökande trafiken och driva på för att få ännu fler allmänna kommunikationer så minskar mängden skadliga utsläpp från bilar och fortsätta att bygga cykelleder och se till att få fler pendelbåtförbindelser.

I samhällsplaneringen strävar Nackalistan efter att ta tillvara de ekosystemtjänster som naturen erbjuder, såsom klimatreglering, bullerdämpning, vindskydd, dagvattenrening, översvämningsskydd, pollinering, ekologisk mångfald, stofffiltrering, bevarade grusvägar, öppna diken och våtmarker.

Glesbygdsområdenas kommunikationer behöver förbättras liksom anslutningar till andra busslinjer österut och snabbusslinjer till och från Älta. De allmänna kommunikationerna behöver växa i takt med det ökande befolkningstalet.

Bevarande av skogar och träd är mycket viktigt för att på ett naturligt sätt minska buller och skadliga partiklar i luften.

Det är viktigt att förbättra vattenstatusen i sjöar och hav enligt EU:s vattendirektiv och de globala miljömålen. I Nacka uppnår man fortfarande inte en god ekologisk och kemisk status på alla vatten även om åtgärder görs för att förbättra läget. VA-nätet håller på att byggas ut för att uppnå en bättre rening och motverka övergödning vilket är positivt. Det är dock viktigt att VA bär samtliga kostnader som är förbundna med de behov för utbyggnad som krävs och att dessa inte övervältras på kostnaden för gator.

Nackas naturreservat ska utvidgas. Både ekologiska och rekreativa aspekter ska beaktas. En restriktiv hållning bör iakttas vid bedömning av dispenser mot föreskrifterna. Dagvatten ska i första hand renas inom detaljplanerad mark och exploatören ska finansiera nödvändiga anläggningar. Befintliga träd på tomtmark ska inventeras när detaljplaner tillkommer eller ändras. Takhöjd i detaljplaner ska anges på så sätt att exploatörer inte ska kunna lägga till våningsplan som inte avsetts i plan. Max antal bostäder per fastighet ska anges.

Vid tveksamhet om en plan medför betydande miljöpåverkan ska kommunen välja ett utökat planförfarande, inklusive miljökonsekvensbeskrivning, för säkerhets skull."

En god och hållbar miljö, samtidigt som en omfattande exploatering sker, innebär bevarande av så stor andel som möjligt av större och mindre orörd naturmark. Exploateringen ska ske så långt möjligt på redan ianspråktagen mark. Då man inte uppfyller detta ska kompensationsåtgärder genomföras och grönytefaktorn vara vägledande.

Utbyggnad av vägar och VA i förnyelseområden ska inte regelmässigt göras så att vägarna asfalteras. Statusen på dagvattnet och den naturliga reningen, som en grusväg innebär, är en viktig och positiv miljöfaktor som måste bevaras där det är möjligt. Även diken och naturliga våtmarker ska sparas för att behålla en naturlig rening och en mångfald för djur och natur.

Fokusområden
Genom stads- och bebyggelseutveckling skapas samband och offentliga rum som är attraktiva, trygga och har god ekologisk miljö. Nackaborna har god tillgång till parker, grönområden och natur och bebyggelse ska huvudsakligen ske på ianspråktagen mark.
Den negativa påverkan på miljön minskar.

Budget i balans och tillväxt

För att nå målen med en budget i balans, och många nya bostadsområden som kan kallas stad eller samhällen krävs ett tempo och effektivitet, kvalitetsuppföljning, tid till reflektion och studier, en nära kontakt med Nackaborna och goda arbetsvillkor för tjänstemän och arbetstagare.

En något minskad mängd byggprojekt ger en bättre möjlighet för nästan alla välfärdsområden. De nya bostäder som ska byggas ska i högre grad än idag bidra till att minska bostadskön för de många sökande som inte har råd till de dyra bostäder som erbjuds idag. Självklart ska det också byggas nya arbetsplatser, kommersiella lokaler och övriga välfärdsinrättningar som idrottsanläggningar, skolor, förskolor, kulturbyggnader och bibliotek. Med en kraftigt ökad befolkning så krävs det också att det inte bara byggs bostäder utan allt annat som behövs för att skapa levande samhällen.

Fokusområde
Nacka utvecklas tillsammans med nackabor och näringsliv.
Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer de övergripande målen om bostadsantal i balans med Nackas utveckling och vad invånare, trafik, välfärd och miljö tål och hinner med.
Detaljplaner tas fram för att möjliggöra ny infrastruktur och en förbättrad tillgång till kollektivtrafik.

Maximal kvalitet och värde för skattepengarna

Nacka ska ha avgiftsbelagda tjänster och verksamheter på lägsta möjliga nivå och med möjlighet att påverka. En del av dessa kan vara självfinansierade, andra

behöver helt eller delvis finansiering genom skatteuttag i t ex miljöområdet och gatuavgifter i förnyelseområden.

Kommunens markinnehav ska hanteras i enlighet med miljö- och affärsmässiga kriterier men också i ökad grad i enlighet med bostadssociala skäl för att uppnå social långsiktighet. Det innebär att mark också ska upplåtas eller säljas till de byggföretag som bygger bostäder till ett lägre pris. Säljer Nacka på sikt ut all sin mark och välfärdsfastigheter är privata så får man ett betydligt sämre ekonomiskt läge i framtiden utan någon marginal.

Fokusområde
Avgiftsbelagda verksamheter kan vara både självfinansierade och delvis skattefinansierade beroende på vilken typ av verksamheter det är. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara.
Vid detaljplanering kan kommunens markinnehav nyttjas affärsmässigt och i högre grad än tidigare nyttjas med miljö- eller boendesociala aspekter som kriterier.

Nacka ska i sina upphandlingar så långt som möjligt ha urvalskriterier som gynnar miljövänliga varor och verksamheter. Det är viktigt att kommunen är föregångare och i sin kommunikation med medborgare och företag och informerar om bra miljölösningar och minskad energiåtgång.

Hur gör andra kommuner?

Nacka är i många avseenden en välutvecklad kommun. Inte minst gäller detta pedagogiska verksamheter som skola och förskola. Det gäller att ha öppenhet och nyfikenhet för att se och lära av andra kommuners goda exempel inom olika områden.

Ett exempel på detta är Stadsbyggnadsbenchen, som vid en undersökning påpekade att Nacka behövde utveckla den interna samverkan och samordningen. Organisationen får av praktiska och ekonomiska skäl inte fungera i enlighet med stuprörprinciper utan utveckla mesta möjliga samverkan med alla verksamheter som berörs.

Att via nyckeltal och jämförelser följa sin egen utveckling, effektivitet och kvalitet är viktigt. Det är viktigt att se och analysera både starka och svaga sidor för att bibehålla och öka positiva faktorer och förbättra de svaga sidorna. Invånarna ska ha möjlighet att på ett öppet och pedagogiskt sätt kunna se hur utvecklingen går i jämförelse med andra kommuner och de resultat som uppnås.

Budget

Nackalistan vill avsätta **31 633 Mkr** för verksamheten i Miljö- och stadsbyggnadsnämnden för år 2019.

Verksamhet tkr	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget majoritet o NL 2018-2019 % o kr
Summa	-33 933	-31 633	-31 633	0 %, 0 Mkr

Framtidens Nacka

Nacka ska växa och erbjuda fler bostäder till nya och kommande invånare. För att veta vilka dessa kommande invånare är så krävs goda kunskaper och analyser av myndigheter och verksamheter som följer den statistiska befolkningsutvecklingen. Enligt senare rön så är det den stora gruppen unga människor, många utlandsfödda och de som inte har så stora ekonomiska resurser.

Dagens bostadsbyggande och ekonomiska prognoser pekar på en inbromsning i byggnadstakten och behovet av bostäder i segmentet för mer högavlönade personer. Många kommuner i Stockholms län konkurrerar nu om dessa bostadsköpare och marknaden börjar bli mättad. Fortfarande är räntenivån mycket låg. Det diskuteras om förändringar i avdragsmöjligheten för bostadsrättsinnehavare, något som kan ha en dämpande effekt på marknaden. Nacka måste följa prognoserna noga för att inte riskera en kommande bostadsbubbla.

Att fortsätta med en utveckling av bostadsbyggande i den höga takt, bland de högsta i landet, är inte tillrådligt. Trafiken är redan idag ett problem och kommer sannolikt att bli ännu värre innan tunnelbanan har kommit på plats. Det krävs ett byggande med förnuft, en inbromsning av volymen byggande. Nackalistan vill att kommunen förlänger tunnelbaneavtalets krav på byggnadstakt som man har förbundit sig till och istället bygger något minder volym men procentuellt fler bostäder till de som har svårt att idag komma in på bostadsmarknaden.

Den procentuella del som idag byggs för en välavlönad grupp är inte det som minskar på bostadskön framöver. Fler satsningar behövs på de som verkligen är i behov av bostad och har svårt att välja. Fler bostadshus som byggs i och av trä, det ger stora miljövinster och mindre utsläpp. En större mångfald i byggandet behövs som gäller alltifrån co-living eller kollektivboende i olika former och för olika åldrar, något som Nackalistan har motionerat om.

Nackalistan vill bygga framtidens Nacka med tydliga spår av dagen och gårdagen bevarad bland det nya som byggs. Det ger en betydligt mer spännande stad än vad som är fallet när Nacka förvandlas till oigenkännlighet. Anledningen till att många personer genom åren har flyttat till just Nacka är att man älskar karaktären med olika delområden, naturområden, hav och sjöar, att här finns både stad men också land och natur och med olika specifika kännetecknen. Ett förbättrat medborgarinflytande i stadsbyggnadsprocessen skulle sammanlagt ge både kortare planeringstider och nöjdare kommuninvånare än vad som är fallet idag.

Staden och husen ska stå i hundra år. Då krävs det mycket omsorg om utformningen och en vilja att bevara Nackas historiska arv, natur och karaktär. Nacka ska byggas med förnuft och inte med hets eller med enbart dagens trender.

Sparbeting och effektiviseringar

Varje år kommer bud på effektiviseringar och ibland också sparbeting. Det rådande sparbetet med 3% av nämndens verksamhet är mycket svårt att uppnå med bibehållen kvalitet och mängd uppdrag. Ett sätt att spara är att något minska på mängden projekt och därmed också minska på antalet konsulter och ge förbättrade möjligheter för tjänstemännen att hinna med sina uppdrag. Under det senaste året

har det varit en stor omsättning bland ledande tjänstemän och experter vilket också styrker behovet av en minskad arbetsmängd och projekt.

En utveckling av digitala tjänster är välkommen vilket kan ge en förbättrad och snabbare service mot invånarna och i planprocesserna. Nackalistan ser fram emot detta och är positiv till att kommunen ligger i framkant. Ett kommande datasystem behöver vara nog utvärderat och ha använts i praktisk hantering under en tidsperiod och med goda resultat före användande i Nacka.

Tunnelbana och konsekvenser

Genom att minska på delar av husbyggandet och förlänga byggnadstakten i tunnelbaneavtalet så kommer Nacka att kunna spara in på ytterligare medel inom nämndens verksamhetsområde. En förlängd bebyggelseakt kostar ca 25 Mkr under 5 års tid (beräknat på 3% ränta). Det ger rådrum och en längre tidsmarginal för planering av Nackas bebyggelseutveckling. Det är en stor fördel för bl a kommande trafiksituation, för kommunens personalförsörjning och en harmonisk utbyggnad och utveckling av Nacka.

Nackalistan vill att Nacka förlänger bebyggelseperioden av tunnelbaneavtalet så att trafiken, tjänstemännens arbetsbörda minskar och bebyggelseutveckling hinns med. Däremot är vi inte emot en tunnelbaneanslutning. Staten vill ännu inte bekosta en Östlig förbindelse trots att Nacka bygger mer än de flesta kommuner.

Trygg och förutsägbar kommun

Ett arbete med brottsförebyggande åtgärder i stadsplaneringen är viktigt och utvecklas alltmer i Nacka. Att skapa attraktiva livsmiljöer i hela Nacka är också en viktig faktor eftersom det också har en positiv inverkan på det brottsförebyggande arbetet. Invånarna i Nacka är mycket engagerade i att närmiljön är vacker, säker och inte belastad av klotter, skräp och nedsmutsning.

I attraktiva livsmiljöer ingår också i lokaltillgång för föreningsliv och verksamheter liksom möjligheten att träffas på gator och torg, för barn att kunna leka och närhet till skog och natur. Nackalistan anser att det finns stora brister på hur lokaler för föreningsliv finns spridda i kommunen. Henriksdalsberget är det tydligaste exemplet på brist på föreningslokaler men även Älta har brister.

Det är viktigt att inte bara de nya bostadsområdena får attraktiva livsmöjligheter med lokaler, kultur, bibliotek och idrottsytor utan också de gamla, ibland försummade områdena. Med god tillgång till detta skapas också en tryggare och mer trivsamt kommun.

Gatukostnader i förnyelseområden

Nackalistan vill få ett slut på uttagande av den extraskatt som kallas för gatuavgifter i förnyelseområden och minska kostnaderna för exploateringen av vägar. Alltför många vägar asfalteras och får hårdgjorda ytor vilket ökar mängden utsläpp av förorenat dagvatten. Med en större påverkansmöjlighet för de närboende skulle resultaten av vägexploateringarna bli billigare och bättre.

Kostnadsdelen för gator påförs nu fastighetsägare till 100%. Nackalistan vill att vägar och gator ska betalas över allmän skatt och att kostnaden för VA strikt debiteras VA-kollektivet i enlighet med lagkrav.

Driftbudgetram 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistas förslag	-32 871
Skillnad procent NL o majoriteten	0%
Majoritetens förslag	-32 871

Nackalistas driftbudget

- Utredning konsekvenser av förlängt tunnelbaneavtal -0,5 Mkr
- Utredning återbetalning gator -0,5 Mkr
- Minskade konsultkostnader +1,0 Mkr

Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden ansvarar för vägar/gator, parker, naturmark och kommunala anläggningar. Det behövs insatser för drift och underhåll, reinvesteringar och nyinvesteringar för att hålla allt i gott skick.

Insatserna för att hålla allmänna platser rena och snygga är viktiga. Det påverkar invånarnas trivsel att deras omgivning är trevliga och inbjudande och minskar brottsligheten.

Planer och utveckling

Arbetet med förbättrad framkomlighet kommer att fortsätta under 2019. Under senare tid har det varit ett ökat fokus på cykel- och gångtrafikanter framkomlighet mot tidigare på bilisters. Med en stor mängd byggprojekt som kommer att starta under 2019 i främst Nackas centrala delar så kommer det att uppstå framkomlighetsproblem med tanke på att trafiken redan är så tät med många köer och att platser på infartsparkeringarna minskar i antal i bl a Boo och på Sickla. Enligt det underlag som Nackalistan fick från kommunens tjänstemän så skulle 60% av infartsparkeringarna minska i Boo och 40% i Sickla. Detta i en tid när befolkningmängden kraftigt kommer att öka. Majoritetens mål om oförändrat antal parkeringsplatser verkar långt bort.

Nackalistas mål nu och i framtiden är att infartsparkeringsplatserna ska öka och ligga i bra kollektivtrafiklägen, något som vi tidigare har motionerat om både vad gäller cykel- och bilparkeringar. En morot skulle kunna vara att ha avgiftsfria

parkeringar mot uppvisande av SL-kort både för cyklister och bilister. Många åtgärder finns att göra hör som satsning på hyrcyklar i samarbete med Stockholms stad, medförande av cyklar på Saltsjöbanan och pendel- och skärgårdsbåtar.

Satsning på ökat cyklande har givit goda resultat i Nacka. Det räcker tyvärr inte utan det behövs också en ökad kollektivtrafiksatsning för att kunna matcha det ökande invånarantalets behov av att snabbt kunna resa till och från jobb och studier. Det finns heller inget beslut eller finansiering av Östlig förbindelse och därmed skjuts denna eventuella satsning ytterligare några år på framtiden . Kravet på en viss mängd bostäder inom en viss tid som tunnelbaneavtalet innebär borde därför skjutas fram i tid för att undvika ett framtida trafik kaos, förbättrad boendemiljö och en mer harmonisk utveckling i Nacka.

En viktig sak för miljön är att successivt införa matavfallshämtning även för flerfamiljshus. Att planera in det från början i nya områden och komplettera med det i äldre områden. Då minskar behovet av annan typ av sophämtning mycket kraftigt och matavfall och organiskt material går till nyttigheter istället.

Fokus kvalitet resultat

Natur- och trafiknämnden ansvarar för gemensamma utrymmen på vägar och gator i parker och naturmark som är tillgänglig för allmänheten och ägs av kommunen. Nämnden arbetar med drifts- och underhållsåtgärder, reinvesteringar och nyinvesteringar.

Fokusområde
Det offentliga rummet är en plats där alla Nackabor kan vara och trivas i och ha som en mötesplats.
God tillgång till bostadsnära parker och grönområden.
Det offentliga rummet kan också användas av ideella krafter.

För att locka fler besökare till park och natur så behöver också små naturområden och mindre skogar tillmätas ett värde som de ofta saknar idag. Attraktiviteten i parker ska öka. Parker/grönområden som Ryssbergen, Trolldalen, Lillängsskogen, Skuruparken och andra mindre och större naturområden ska bevaras och inte offras i valet mellan bebyggelse och naturhänsyn.

En förbättrad skötsel av underhåll av marken i de gemensamma utrymmen behövs. Nedskräpning och klotter föder en nedåtgående spiral där ökad brottslighet också ingår.

Goda miljöer

I Nackas karaktär ingår närhet till natur, sjöar och hav, parker och grönområden med både tät och gles bebyggelse. Denna karaktär är en lockelse för många Nackabor och var en avgörande faktor att de flyttade till Nacka.

Att behålla karaktären av en grön storstadsnära stad/villastad kommer fortsatt att vara en framgångsfaktor och positivt bidra till folkhälsan. Det är glädjande att det planeras fler parker och att bevara orörd naturmark som är en stor resurs för den naturliga mångfalden.

Områden som Trolldalen, Nyckelviken, Ryssbergen, Lillängsskogen, Skuruparken, Gröna dalen, Älta våtmark och naturen på Älgö och i förnyelseområden är viktiga att bevara i en tid invånarantalet växer kraftigt i Nacka. Även små naturområden som i Alphyddan är viktiga att bevara då de också redan är tätbebyggda och omgivna av kompakt biltrafik.

Fokusområde
God tillgång till attraktiva offentliga miljöer och till ett rikt friluftsliv och med bevarande av biologisk mångfald.
Säker och trygg framkomlighet för alla med prioritet för gång-, cykel och kollektivtrafik.
Säker och trygg framkomlighet till och vid skolor.
Ökad kollektivtrafiksatsningar och en ökning av trafik- och framkomlighetsanalyser.

Nackalistan vill öka möjligheten att båtpendla till och från jobben under hela året och förbättra turtätheten. Det finns bristområden där trafikflödet inte har hunnit i kapp utbyggnadstakten på gator och vägar. Vi ser med oro på att det om några år har uppstått ett riktigt trafikkaos. Trafikprognoserna måste snarast utvecklas och i högre grad implementeras i byggnadsplanerna för att åstadkomma minimala trafik hinder och maximal framkomlighet.

Budget i balans och tillväxt

Bostadshus och övriga infrastrukturanläggningar ska byggas med god funktion och med ett hundraårsperspektiv. Regelbundna underhållsinsatser minimerar större investeringskostnader i framtiden. Negativa miljökostnader över tid ska räknas med och minimeras.

Fokusområde
Allmänna anläggningar utförs och underhålls så att funktion, livslängd, långsiktig ekonomi och miljöaspekter optimeras.

Maximal kvalitet och värde

Natur- och trafiknämndens budget ska hålla under det angivna budgetåret och ha en ekonomiskt långsiktig hållbarhet. En av de viktigaste faktorerna i det sammanhanget är att göra bra upphandlingar som inte bara fokuserar på lägsta kostnad utan också på god kvalitet till lägsta kostnad.

Andra viktiga ekonomiska faktorer är att ha en bra tjänstemannakår med kompetens inom flera viktiga nyckelområden och att ha en låg personalomsättningen. Med en stor mängd konsulter riskerar viktig kompetens att försvinna och ansvarsfrågan urholkas.

För varje projekt behöver det också noga analyseras hur stora driftskostnaderna över tid kommer att och en god och nära samverkan krävs med MSN och KS. Projekt som behöver kompletteras sent i en byggprocess blir ofta dyra och sämre vilket kommunen inte har råd med.

Fokusområde
Risk- och konsekvensanalyser ska styra investeringar så att kostnaderna håller sig på rätt sida inom ramen för dessa
Verksamhetens kostnader ska hållas på en låg nivå per invånare och kvaliteten på hög nivå
Medborgarnas synpunkter ska i ett tidigt planskede i hög grad beaktas och verksamheten planeras systematiskt och fackmannamässigt
Kostnaden för kommunens allmänna anläggningar per invånare ska vara låg

Kommunens infrastruktur ska ha livscykelanalyser, riskbedömningar och successiva kalkyler för investeringar i enlighet med det som kommunens revisorer har påpekat. Kostnaden för nämndens verksamhet ska vara låg men kan inte sänkas för mycket med tanke på kommande stor bebyggelseutveckling.

Den mängd projekt/investeringar som budgeteras för ska vara rimlig så att man inte binder upp onödiga medel och så att tjänstemännen har en realistisk möjlighet att hinna med.

Hur gör andra kommuner?

Det är viktigt att jämföra serviceområden med andra kommuner även om kommunerna har olika sätt att redovisa sina kostnader på. Fortfarande är tillgången på parker och grönområden förhållandevis stor i Nacka för att vara en kommun i Stockholmsregionen. Det är säkert en av de viktigaste och mest älskade anledningarna till att bo i Nacka.

Snöröjning och sandning ligger på medelnivå jämförelsevis men ambitionen för Nackalistan är att nå högre. Under senare år har det inte varit så mycket snö så driftskostnaderna har varit låga och kvaliteten har därmed resurser att hålla en högre nivå.

Budget

Budgeten för majoriteten är år 2019, **-250 305 Mkr** och för Nackalistan **-256 856 Mkr** . En skillnad på **6,5 - Mkr**.

Skurubrons igångsättande av Trafikverket har ännu inte startat trots att det är flera år försenat redan. Nackalistan vill att kommunen tar förnyad kontakt med Trafikverket för att reda ut hur kostnadsansvaret ska utfalla i förhållande till avtalet. Det borde ligga i kommunens intresse att reda ut ansvaret och se till att invånarna inte belastas i onödan då avtalets villkor inte uppfylls.

Kostnad för framtida schaktmassor kommer att öka i takt med ökad byggnation till en okänd nivå. Med en begränsad bebyggelsetakt kommer Nackalistans förslag till budget att inte öka i så stor omfattning som annars vore fallet.

Verksamhet tkr	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget 2018-2019 kr o %
Summa	-250 069	-256 905	-250 305	-2,6%

Framtidens Nacka

Nacka behöver bygga ut sin trafikinfrastruktur i takt med planerad byggnation. Kollektivtrafikens utveckling och förbättring är lösningen på morgondagens trafikinfarkt. Nackas trafikflöde måste analyseras och samplaneras ihop med Värmdös som också kommer att växa kraftigt.

Skötsel och underhåll av parker måste systematiseras och öka i takt med befolkningstillväxten. Det är också viktigt att se till att behålla obrukad naturmark i så stor omfattning som möjligt eftersom den ger bidrag till god miljö och naturlig mångfald. Rent dricksvatten är livsviktigt och vattenledningar, reningsverk och tillflöden måste hållas under stor och tät kontroll för att hålla god kvalitet.

Nacka behöver få renare vatten i sjöar och hav före år 2030. För havet krävs det ett samarbete mellan kommuner och staten, t ex vad gäller Baggensfjärdens vatten och vattnet vid norra kusten mot Stockholm. För förbättring av Nackas sjöar krävs det bl a kalkning, minskade utsläpp, bevarande av grusvägar och öppna diken.

Nacka Vatten och Avfall måste anlägga dagvattendammar för att minska föroreningar från befintlig bebyggelse. Dagvattenavrinningen med förorenat vatten ökar i takt med att allt större ytor hårdgörs/asfalteras. VA-utbyggnaden måste fortsätta för att minska mängden orenat avlopp i sjöar och hav. Vid byggande av vägar borde kommunen upphandla företag som har god miljökompetens och exploaterar med ett minimum av ingrepp i natur och berg.

Gång- och cykeltrafik

Den trafiksäkra miljön ska även gälla gångtrafikanter. Cykeltrafikanter måste visa ökad respekt och omtanke om gångtrafikanter och för trafiklagar. Under vintertid ska både gångtrafikanter och cykeltrafikanter säkerhet vara i fokus genom skottning, sandning och snöröjning. Säkerheten ska gälla fler säkra och målade övergångar så att särskilt skolbarn och ungdomar kan ta sig över på ett säkert sätt.

Naturresevat

Olika intressen kolliderar då man vill bygga vid eller nära ett naturområde som planeras att bli ett reservat. Först borde reservatsgränsen läggas fast och därefter borde önskemål från byggherrar hanteras.

Nackalistan vill inte att det ska byggas i Ryssbergen och Trolldalen eftersom det är ett ingrepp i de gröna lungor som sträcker sig i öst-västlig riktning från Stockholm och vidare österut. Andra värdefulla områden att värna är mindre skogsområden som t ex Lillängsskogen som nu riskerar att decimeras p g a att det planeras att byggas en stor förskola där, trots tidigare löften om bevarande.

Återvinning

Det behövs fler välutrustade återvinningscentraler i olika delar av Nacka. Man ska inte behöva åka bil för att komma till återvinningscentraler som det ofta är idag. Nackalistan vill starta ett projekt med hushållsnära återvinning av produkter från förpackningsindustrin. Det är viktigt att natur- o. trafiknämnden kommer in i ett tidigt skede i planprocesser med sina behov så att dessa viktiga funktioner får det utrymme och läge som är optimalt.

Driftbudgetram 2018

	Budget 2018
Nettokostnad Nackalistas förslag	-256 905
Skillnad procent NL o majoriteten	-2,6%
Majoritetens förslag	-250 305

Nackalistas driftbudget

- Resurser trafikprognoser och analyser -2,0 Mkr
- Våtmarkspark och vattenrening i Älta -2,0 Mkr
- Projekt hushållsnära avfallsstationer förpackningar -1,0 Mkr
- Program utsmyckning med bl a blommor, växter -0,5 Mkr
- Projekt SL-kort och parkeringar bil och cykel -1,0 Mkr

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, funktionsnedsättningar, förebyggande arbete och övrigt lagstadgat inom det sociala området, med undantag för det som andra nämnder som arbets- och företagsnämnden ansvarar för. Den ansvarar för ekonomiskt bistånd och flyktingmottagning och äldrenämnden för vård och omsorg för personer 65 år eller äldre.

Planer och utveckling

Fler barn och ungdomar signalerar oro inför en ökad mängd problem, vilket även gäller för vuxna. För att på sikt minska kostnaderna inom socialnämnden, behövs det ökande satsningar på socialt förebyggande arbete som alkohol- och drogprevention. Den hastigt ökade förändringstakten i samhället medför en ökad risk

för psykisk ohälsa. Andra riskfaktorer är näthat, mobbing, hets, extremism och utbredning av kriminella grupper.

Nackalistan anser med vetenskapligt stöd att det är viktigt med tidigt förebyggande arbete som gör att barn och unga snabbt fångas upp och får hjälp att stå emot och omma ur destruktiva beteenden.

Fokus kvalitet resultat

Fokusområde
Nackaborna lever ett tryggt liv med långsiktig social hållbarhet som ger alla invånare goda möjligheter..
Arbetet med tidiga förebyggande insatser resulterar i att allt färre barn, ungdomar och vuxna hamnar i utanförskap, missbruk och i destruktiva sammanhang.
De som är i behov av hjälp får detta snabbt och enkelt och fångas upp av socialsekreterare verksamma i kommunens olika delar.
Nackas bostadsutveckling präglas av social hållbarhet och ger personer med sämre ekonomiska förutsättningar möjligheter att hitta en bostad.

Det ska vara enkelt att kontakta socialtjänsten i Nacka och mottagandet ska präglas av professionalism och god service. De insatser som görs ska följas upp och utvärderas för att få en god kunskaps- och erfarenhetsbank till nytta för verksamheten och invånarna.

Det kan förväntas ytterligare uppgång av personer i behov av hjälp och stöd eftersom rikstrenden pekar åt det hållet. Dessutom så ligger Nackas ungdomar högt vad gäller drog- och alkoholanvändning. För de psykiskt sjuka och svaga behöver kommunens resurser möta och samverka med landstingets för att erbjuda god vård och möjligheter till ökad friskhet.

Våld i nära relationer är ett stort problem som ofta hänger ihop med våld mot kvinnor och barn. Det är viktigt att offer får hjälp med egen bostad och att förövare får terapeutisk hjälp mot aggressivt våldsbeteende. Kostnaden för institutionsplaceringar är mycket hög och värdet av dessa kan variera. Ett bra förebyggande arbete med start i förskola och skola resulterar i att färre unga människor behöver institutionsplaceras. Lokala poliser och socialsekreterare som Nackalistan vill ha är här också en stor social resurs och hjälper till att fånga upp ungdomar på glid.

Goda miljöer

Fokusområde
Det finns tillgång till anpassade boendeformer i alla kommundelar och i de nya bostadsområdena som planeras att byggas.
De anpassade boendena bidrar till ökad inkludering och goda villkor för alla.

Nackalistan vill att socialnämnden ska få bättre verktyg för att kunna erbjuda personer i behov av anpassade boendelösningar men också de som av ekonomiska skäl har svårt att finna en bostad. Den budget som idag läggs på dyra boendelösningar för sociala lägenheter mm ska vara långsiktigt hållbart och snarast läggs på ett kommunägt boende.

Nya och gamla bostadsområden ska också ha fler integrerade boenden för t ex funktionshindrade i framtiden så att kommunen kan minska på de mycket dyra kostnader man idag lägger på bl a boenden i hotell utanför kommunen.

Maximal kvalitet och värde

Fokusområde
Inga barn och unga ska gå under utan ges förutsättningar till bästa möjliga villkor under uppväxten.
Dagens och morgondagens välfärd förutsätter ett ökat samarbete med civilsamhället, föreningsliv och volontärverksamhet. Därför måste dessa få goda villkor för att kunna verka och utvecklas.
Det förebyggande arbetet gentemot barn och unga sparar liv, pengar och bidrar till god livskvalitet.

Föreningsliv och andra civila verksamheter kan vara en viktig resurs för att hjälpa till att få unga människor på rätt väg. Att ge sociala uppdrag till bl a föreningslivet kan vara en bra form både för föreningar och kommunen. Då krävs det ett bra samarbete mellan socialtjänst och föreningsliv för att nå goda resultat.

Fokusområde
Nackas invånare får insatser av utförare och anordnare med hög kvalitet.
Invånarnas krav på hög tillgänglighet, god service och bemötande och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering, uppföljning och utveckling.
Personalen inom socialtjänsten och i anordnare i socialverksamheten har goda villkor, gott ledarskap, kunskapsutveckling och en god arbetsmiljö.

Det mänskliga bemötandet med god service och professionalism är alltid det viktigaste. Med ökade och kvalitetssäkrade digitaliseringsrutiner kan effektivitet och nåbarhet öka. Nackalistan välkomnar den digitala utvecklingen under förutsättning att den tjänsten är kvalitetssäkrad och ekonomiskt fördelaktig.

Vuxna med funktionsvariation behöver ha en ökad delaktighet när det gäller daglig verksamhet. Ökning behövs också för att funktionsvarierade i högre grad ska kunna påverka valen av fritidsaktiviteter enligt LSS. Nivån är här lägre än gruppen som har serviceboende.

Budget

Socialnämndens budget kan inte vara alltför stram eftersom man då riskerar att inte uppnå ekonomisk och verksamhetsmässig effektivitet. Datasystemet Pulsen Combine har inte levererat ett resultat i nivå med kostnaden. En budget med resurser

till förebyggande insatser innebär en god framtida ekonomi då färre invånare drabbas av utslagning och kostsamma behandlingar.

Det behövs beredskap för att nya flyktinggrupper kommer till Nacka. Då behöver bostadsfrågan hanteras bättre genom beredskap i kommunala boenden och samverkan ske med berörda nämnder. Kostnader för boende på hotell mm måste minska till förmån för boenden som ägs av Nacka kommun. Kommunen har enligt lag ansvar för att alla invånare har tak över huvudet och behöver öka andelen bostäder för speciellt unga.

Verksamhet tkr	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget 2018-2019 kr o %
Summa	-736 139	-778 117	-771 117	-0,9%

Anställda socionomer i Nackas delområden arbetar i samverkan med lokala aktörer från förenings- och samhällsliv för att motverka tidig utslagning och missbruk, - 5,0 Mkr. Ytterligare satsning är medel till att motverka drogmissbruk som kanaliseras till lämpliga instanser, - 2,0 Mkr.

Framtidens Nacka

Digitalisering i kombination med professionell personal och goda arbetsvillkor kommer att bidra till ökad kvalitet till invånarna i framtidens Nacka. En satsning på socialtjänstens budget ger på sikt en bättre ekonomi eftersom varje anställd socionom hinner att jobba på ett mer grundligt och framåtsyftande sätt. Både politisk och verksamhetsmässig ledning behöver utvecklas och stärkas för att uppnå goda resultat och minska andelen personer i behov av stöd.

Förebyggande arbete

Nackalistan vill satsa på förebyggande insatser i kommundelarna och förstärka Nackapolarna. En personalstyrka bestående av lokalt verksamma socialsekreterare skulle finnas i de fyra kommundelarna där de skulle tjänstgöra och samverka på fältet med lokala aktörer. God kännedom om lokala förhållande är viktigt både vid brottsbekämpning och för ett framgångsrikt förebyggande socialt arbete. Detta arbete vill Nackalistan, efter att ha motionerat i frågan, utreda och gärna förverkliga.

Driftbudgetram 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistas förslag	-778 117
Skillnad procent Majoriteten	-0,9%
Majoritetens förslag	-771 117

Nackalistans driftbudget

- Inrättande av lokalt placerade socialsekreterare -5,0 Mkr
- Insatser mot drog- och alkoholmissbruk -2,0 Mkr

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden är huvudman för förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, specialskola, gymnasieskola, särskolor och vissa särskilda utbildningsformer samt för pedagogisk verksamhet. Övriga uppgifter inom nämndens område är finansiering, uppföljning, utvärdering, målformuleringar, utbud och kvalitet.

Planer och utveckling

Fokusområde
Alla barn och elever ska utvecklas maximalt.
Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet, kunskap och lust att lära.
De skillnader som finns mellan grupper av barn, som pojkar och flickor och barn från olika sociala bakgrunder ska systematiskt arbetas med och förbättras.

Nackas skolor har goda resultat. För att fortsätta med den positiva utvecklingen krävs ett målinriktat arbete. I det ingår elevers trivsel och trygghet, personalens situation, utvecklingsmöjlighet och kompetensförsörjning. Sverige som nation behöver förbättra barns och ungdomars skolresultat även om det glädjande nog börjar gå åt rätt håll och förbättras.

Oavsett föräldrars olika utbildningsbakgrund ska alla barn ha en god utbildning och goda möjligheter. Läsförmågan är mycket viktigt i sammanhanget. Även kunskaper i matematik behöver särskilt arbetas med.

Nackalistan anser att alla elever i skola och förskola ska få en positiv kunskapsutveckling oavsett om man är högpresterande eller behöver stöd för att nå målen.

Goda miljöer

Fokusområde
Alla förskolor och skolor i Nacka håller god kvalitet.
Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande.
Alla förskolor och skolor arbetar med att förbättra tryggheten för alla elever så att de uppnår bästa resultat.

Tryggheten är en viktig sak att arbeta med, följa upp och stärka. Elevers liv på webben och åtgärder som motverkar mobbning har stor inverkan, positivt och negativt på trygghetsupplevelsen för elever. Sexuella trakasserier och nedsättande omdömen måste stävjas och motarbetas och tas på allvar av alla vuxna i skolan. Trygga och tysta zoner som skolbibliotek behöver finnas på alla skolor för dem som vill sitta i lugn och ro och läsa.

En god och näringsrik mat är en viktig grund för att prestera bra i skolan. Att satsa några extra kronor på bra skolmat ger bättre skolresultat. Nackalistan vill att skolorna i Nacka ska ha bra restauranger med näringsrik och god mat.

Budget i balans och tillväxt

Fokusområde
Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola.
Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka.
Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.

Det är viktigt att det finns stora valmöjligheter att välja förskola och skola. Utvecklingen inom detta välfärdsområde måste följa med bebyggelseutveckling och ha analyser över var det behöver etableras fler verksamheter i kommunen.

Maximal kvalitet och värde

Fokusområde
Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner.
Alla elever klarar skolan inom avsedd tid.
Nyanlända elever i Nacka kommer snabbt in i skolan och får en god grund för högre studier och arbetsliv.
Det ska finnas grundskolor av god kvalitet i Nackas alla större befolkningsdelar.

Det ska finnas bra grundskolor i alla större befolkningsdelar i Nacka. En del som i flera år har saknat en grundskola med högstadium är Fisksätra. Där borde man istället satsa mer för att uppnå jämställda resultat och prestera bättre.

Andel elever som tycker att det är roligt att lära sig har en relativt låg nivå i grundskolan och gymnasieskolan. Likaså är värdet för möjligheten till inflytande för elever i grundskola och gymnasieskola. Andel nöjda elever i gymnasieskolan är alltför låg och behöver höjas.

Möjligheten att välja skola är ett viktigt område. Beslut om var skolor och förskolor ska lokaliseras eller tas bort borde fattas på politikernivå och inte på tjänstemannanivå, är att bestämma vilka skolor som ska finnas och var dessa ska ligga. Det är i hög grad ett politiskt beslut.

Maximal utveckling och stimulerande lärande är grunden för elevernas utbildning och kunskaper. Med en höjd skolcheck får Nackas skolor bättre förutsättningar att öka lärartäthet och behålla duktiga lärare..

Förskola

Varje barn behöver bli sedd och kunna utvecklas i förskolan. För att klara det är det viktigt att ha tillräckligt med personal. I genomsnitt 1 personal per barngrupp med 5 barn och att ha en tillräcklig mängd utbildade förskollärare. En utmaning är att lyckas rekrytera och behålla utbildade förskollärare inom organisationen eftersom det är en stor brist på denna grupp.

Då hinner man ha tid för sagoläsning som utvecklar barns språk, kunskaper och fantasi. Att hinna se varje barn och ge stöd i deras utveckling. Barn med annat modersmål har rätt till extra stödjande språkundervisning vilket förskolan ska informera om och erbjuda. Förskola bidrar till grundläggande färdigheter och kunskaper.

Budget

Verksamhet	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget 2018-2019 kr o %
Summa	-2 806 726	-2 891 926	-2 886 926	-0,2%

Skolchecken höjs för att ge ett ökat utrymme till förbättrade möjligheter för elever, lärare och övrig viktig skolpersonal inom samtliga skolformer. Det är en höjning på sammanlagt 20,0 Mkr för samtliga checker. Detta bokförs på kommunstyrelsens budget.

Ett specialdestinerat anslag för utveckling av eftersatta skolbibliotek behövs. Det är ett viktigt verktyg för att förbättra och stimulera läskunnighet, kunskap och en bra skolmiljö. Ett anslag för att motverka mobbning, sexuella trakasserier och näthat vill Nackalistan satsa på med 1,0 Mkr. Metoderna som används ska vara evidensbaserade.

Mer resurser behöver satsas på ytterligare ökning av likvärdighetsgarantin med det stora antal elever som är i behov av extra stöd, 2,0 Mkr. För att fånga upp tidiga signaler om psykisk ohälsa, oro och nedstämdhet behövs det ytt erligare -1.0 Mkr på kuratorsinsatser.

Övriga skolfunktioner

Under en rad av år så har neddragningar skett av personal inom skolområden utöver lärare. Om man inte tidigt får rätt stöd, bra studievägledning eller fångas upp av en skolsköterska i ett problematiskt läge riskerar problemen att öka och bli permanenta. Fritidshemmen har under flera år haft ett ökande barnantal i förhållande till samma eller minskad personalstyrka. Denna utveckling behöver stoppas eftersom fritidshemmen är viktiga verksamheter för läxläsning, lek och spel, lärande och sociala kontakter.

Skolhälsovård och psykologhjälp är viktigt för att förebygga fysiska, sociala och psykiska problem. En skolsköterska kan ofta få ta del av hela paletten av problem. En förstärkning av uppföljningen av skolornas verksamhet skulle behövas för att säkra att alla elever får sina behov tillgodosedda och att inga överbetyg föreligger.

Speciallärarna är en viktig grupp som stöder och ger stort pedagogiskt stöd och verktyg till elever med problem i inläringen. Det behövs både spridas pedagogisk kunskap inom speciallärarnas områden till övriga lärarkategorier och satsa på ett utökat antal speciallärare. De flyktingbarn som kommer till Nackas skolor ska få en god kvalitet på undervisningen av lärare som är utbildade för detta.

Driftbudgetram 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistas förslag	-2 891 926
Skillnad procent Majoriteten	-0,2%
Majoritetens förslag	-2 886 926

Nackalistas driftbudget

- Ett specialdestinerat anslag utveckling skolbibliotek -1,0 Mkr
- Ett specialdestinerat anslag mot bl a nätmobbing -1,0 Mkr
- Ökad nivå likvärdighetsgarantin -2,0 Mkr
- Ökad tid kurator högstadiet -1,0 Mkr

Äldrenämnden

Äldrenämnden ansvarar för äldres (över 65 år) behov av socialtjänst, kommunal vård och omsorg och övriga lagstadgade uppgifter inom socialtjänstens område. Behov av hemtjänst, myndighetsutövning, utveckling och finansiering är ytterligare uppgifter. Dagverksamhet, trygghetslarm och boenden är viktiga verksamheter som ingår i ansvaret. Likaså behov av färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag.

Planer och utveckling

Fokusområde
Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas
Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god psykisk och fysisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Föreningar ges goda möjligheter att verka förebyggande för äldre.
Boenden för seniorer lokaliseras till centrala delar i kommundelarna.
Nackas seniorer möts på ett flexibelt, individuellt, snabbt och professionellt sätt.

Samverkan mellan landsting och kommun vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård ska fungera optimalt och utan störningar eller onödiga fördröjningar. Den nya lagen för utskrivningsklara patienter reglerar ansvaret mellan kommun och landsting.

Det behöver utarbetas en heltäckande plan för att kunna följa utvecklingen inom äldreområdet och se vilka insatser som behöver göras. Den digitala utvecklingen innebär både förbättringar och besparingar men kan inte ersätta den mänskliga kontakten. Föreningslivet och det civila samhället är viktiga aktörer inom äldreområdet.

God miljö

En ökning sker av andelen äldre i Nacka. År 2030 beräknas Nackas befolkningsmängd vara ca 140.000 invånare varav en ökande andel är äldre. Utvecklingen visar på ett ökat behov av beviljade timmar. Fler och nya former av äldreboenden och boenden behöver planeras för i Nacka. Det är viktigt att följa kostnads- och kvalitetsutvecklingen av vård i hem jämfört med vård i boende. Äldreboenden måste också finnas i nya bostadsområden som planeras i centrala lägen.

Bostäder för äldre, inkl. seniorbostäder, ska ligga centralt. Nacka behöver öka takten i byggande av bostäder för äldre i nya områden som planeras och i de gamla. De som vill ska kunna bo kvar i sin invanda hemmiljö. Boenden för äldre ska finnas i alla kommundelar.

Maximal kvalitet och värde

Fokusområde
Äldreomsorgen utvecklas utifrån Nackabornas behov och i relation till befolkningstal.
Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet.
Nacka strävar efter att bygga fler senior- och demensboenden i Nackas olika delar i förhållande till befolkningstal.
Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, professionalism, digitalisering och utveckling.

En ökad checknivå inom olika delar av äldreverksamheten behövs. Verksamheten behöver kunna konkurrera både om personal och om god verksamhet. Hemtjänst- och vårdföretagen behöver resurser till en förbättrad omsorg om och uppföljning av äldre. De äldres individuella synpunkter ska vara styrande för aktiviteter och service. Föreningsliv och kommunens egna satsningar för äldre som leder till god psykisk och fysisk hälsa och social samvaro med andra är mycket värdefullt och ska stödjas.

Det finns kvalitetsindikatorer som är viktiga att arbeta med och förbättra. Det gäller bemötande, påverkansmöjligheter, ångest, oro och ångslan behöver minska både för de som bor hemma och inom särskilt boende. En viktig trygghetsfaktor är att personalomsättningen inte är för stor, att man förstår språket som personalen talar och hur vården följer upp oro och åldersdepressioner.

Digitala lösningar för larm och service är på gång att implementeras och kan bidra till förbättrad och mer effektiv service.

Budget

Verksamhet tkr	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget 2018-2019 kr o %
Summa	-812 257	-800 483	-796 483	--0,5%

Nackalistan vill ha ytterligare kvalitetsuppföljningar i verksamheter och hos anordnare på plats, -1,0 Mkr, inte bara genom web . Stödet till pensionärsföreningar behöver höjas eller behöver deras hyreskostnader för lokaler sänkas. Här tillför Nackalistan ytterligare -1,0 Mkr. En utredning behövs för att analysera behov av speciella boenden av olika slag, -1,0 Mkr. Utöver de tillskott som har kommit verksamheten till del så lägger Nackalistan -1,0 Mkr till ökad kapacitet för korttidsboende.

Mat/näring

Maten är en viktig grund för hälsan även för äldre. Den ska vara varierad, näringsrik och välsmakande och tillagas nära de gamla. Det är viktigt att följa upp hur de gamla äter så att de inte drabbas av uttorkning, bristsjukdomar eller svält.

Anhöriga

De som vårdar sina anhöriga ska ges ett ordentligt stöd, t ex genom avlastning och/eller ekonomisk kompensation. Deras åsikter och erfarenheter ska komma till nytta i kvalitetsuppföljningar, remissbehandlingar och vårdfrågor.

Personal

Vård- och hemtjänstpersonal ska kontinuerligt få utveckla sin kompetens. Unga ska stimuleras att söka jobb inom "äldresektorn" med stimulerande arbetsuppgifter och karriärutveckling. En högre andel av utbildad personal på olika nivåer inom äldresektorn ska eftersträvas för att uppnå bästa vård.

Demensvård

Tillräckligt många demensavdelningar ska finnas med demensutbildad personal som kan ge anhöriga rätt sorts stöd. En utbildning inom detta område ger den hårt arbetande personalen bättre förståelse och kunskaper för att kunna hantera svåra situationer. På alla äldreboenden måste det finnas tillräckligt med närvarande nattpersonal.

Driftbudgetram 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistans förslag	-800 483
Skillnad procent Majoriteten	-0,5%
Majoritetens förslag Mkr	-796 483

Nackalistans driftbudget

- Förbättrade kvalitetsuppföljningar på plats -1,0 Mkr
- Öppna mötesplatser till pensionärer -1.0 Mkr
- Utredning boendebehov med sikte på år 2035 -1,0 Mkr
- Ökad kapacitet korttidsboende -1,0 Mkr

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden har som uppgift att se till att det finns gode män och förvaltare i tillräcklig mängd för de som är i behov av detta. Det gäller att förhindra rättsförluster för personer som inte själva kan tillvarata sin rätt, förvalta eller sörja för sin person. Behov av gode män har ökat och det är viktigt att det finns tillräckligt många med gedigna kunskaper som ger professionell service i sitt uppdrag. Fokus ska ligga på bästa utveckling för huvudmännen och en ökad digitalisering.

Fokusområde
Huvudmannens bästa och väl är i fokus.
God service i allt som görs, insyn och öppenhet och en ökad digitaliseringsnivå och –kompetens.

Maximal kvalitet och värde

Digitalisering av arbetsrutiner är viktigt för rättssäkerhet och effektivisering. Nämnden har ansvar för att se till att en det finns en tillräckligt stor mängd gode män. Dessa måste erbjudas utbildningsatser för att kunna fullfölja sina uppdrag. Nämnden ska arbeta rättssäkert och med granskande uppföljning. Uppföljningen ska riktas mot att gode män inte har alltför många uppdrag utan har gott om tid för de uppdrag som de har.

Utmaningar inom verksamheten är kunskaper om de digitala verktyg som finns och att satsa på ökade kunskaper för att öka mängden felfria redovisningar.

För att uppnå rättssäkra rutiner behöver andelen gode män som nyttjar webbaserade tjänster att öka. På sikt kan s k framtidsfullmakter öka vilket kan innebära att man i förtid kan besluta att någon annan person ska ta tillvara ens framtida intressen när man själv är oförmögen att göra det.

Budget

Verksamhet tkr	Budget 2018 Nackalistan	Budget 2019 Nackalistan	Budget 2019 majoriteten	Skillnad budget 2017-2018 kr o %
Summa	-8 081	-9 182	-8 682	-5,8%

Kommunen växer och behovet av gode män ökar. Det är viktigt att ha tillräckligt stort antal av gode män med gedigen kunskap om uppdraget. Kunskap om webbaserade tjänster är också viktigt liksom att personen ifråga inte har för många uppdrag utan kan fokusera på varje individ efter behov.

Fokusområde
Huvudmännen har gode män med kompetens.
Handläggningen ska vara rätt och göras i rätt tid och huvudmännens mängd av uppdrag ska vara begränsad.

Nackalistan vill öka utbildningsinsatserna för gode män samt att rekrytera fler för att ytterligare förbättra effektivitet och rättssäkerhet, 1,0 Mkr.

Driftbudgetram 2019

	Budget 2019
Nettokostnad Nackalistas budgetförslag Mkr	-9 182
Skillnad procent Majoriteten	- 5,8%
Majoritetens förslag Mkr	-8 682

Nackalistas driftbudget

Utbildningsinsatser och rekrytering av gode män behöver öka -1,0 Mkr

Investerings- och exploateringsverksamhet

Nackas kommun har under senare år sålt en stor del av sina fastigheter för att uppnå en budget i balans och minska låneskulden. Varje år beslutas det om ytterligare effektiviseringar i kommunens verksamhet och i en tid då Nacka expanderar mer än någonsin. Ständiga försäljningar av fastigheter tillsammans med pris- och löneökningar på lägsta nivå, ca 0 procent riskerar att på sikt försämra framtidens välfärd och gemensamma förmögenhet i Nacka.

Nacka ska bibehålla sin nuvarande karaktär och planera och bygga ut områden i lagom takt i nära kontakt med Nackas invånare.

Exploateringar redovisas i en egen budget och Nackalistan har inte kunnat göra en egen komplett variant av detta.

Den största förändringen i Nackalistas budget är minskad exploatering för år 2019 med en minskad kostnadsnivå som det genererar. Det är svårt att beräkna exakt beloppet av detta men med tanke på att självfinansieringsgraden av investeringar inte är totalt 100% så innebär det minskade välfärdssatsningar för en minskad befolkningsökning än kalkylerat. En minskad takt i bebyggelsen i en tid då köpviljan för segmentet dyra bostäder i Nacka och i Stockholms län kraftigt minskar kan vara en bra sak. Det kan ge andrum och möjlighet att mer ambitiöst hitta byggföretag som vill bygga för den grupp av befolkningen med mindre finansiella resurser.

Kommunstyrelsen

Nacka beräknas bygga 20 000 nya lägenheter fram till år 2035, huvuddelen av detta på en begränsad yta i västra Sickla. I utformningen av detta vill Nackalistan att man i högre grad än nu involverar Nackas nuvarande medborgare i planering och utformning.

Nackalistan vill sluta med uttagandet av gatukostnader i förnyelseområden. Det får de mest ekonomiskt absurda konsekvenser som att fastighetsföreningarna som äger mark får sälja marken till kommunen som sedan påför dessa fastighetsägare den avgift som marken kostade och tvingar dem att betala. Det rör sig sålunda inte bara om att förbättra vägar och lägga ned rör utan en omdaning av ett helt område. Områden som oftast nyttjas av betydligt fler Nackabor än endast de närboende. De styrande i gamla Sovjetunionen hade säkert applåderat en sådan konfiskation av egendom och intrång i äganderätten. Endast 1 av 10 Nackabor tycker att det är rätt att låta småhusägare betala för allmänna vägar som de redan har betalat för.

Nackalistan kommenterar bara en begränsad del av alla projekt som är på gång och återkommer om detta vid kommunfullmäktige för budgetmotioner.

Nackalistan vill ha en skattenivå för år 2019 som är samma som för 2018, 18.53 kr. Det ger mer utrymme i den slimmade budgeten och mer resurser till välfärd och personal. Med den lägre exploateringstakten som Nackalistan vill ha så kommer sannolikt utgifterna bli betydligt lägre än vad vi har kunnat kalkylera med. Bättre upphandlingar av entreprenörer ger minskade kostnader för renoveringar och byggen som Nacka tvistar om med olika firmor. Nackas låneskuld förväntas öka i framtiden enligt långtidsprognosen.

Nackalistan har inte en komplett investeringsbudget utan en förteckning över projekt som vi vill eller inte vill ska genomföras utöver de som majoriteten presenterar. I samband med majoritet för Nackalistas förslag så ska beslut tas enligt följande: beslut om förstudie, projektering och därefter beslut om investering.

Planer för de stora bostadsområdena ska tas fram som inkluderar ett helhetstänkande kring miljö och sociala aspekter. Nackalistan motsätter sig den bristfälliga demokratiska insynen och delaktigheten för kommunstyrelsens partier där vårt parti har nekats tillträde och insyn i arbetsutskottets och stadsutvecklingsutskottets beslutsgång.

Projekt	Kostnad Mkr
Vid behov, lokaler för lokala råd	-8,0
Förvärv av lokal Henriksdal till möten, kultur, fritid och föreningsliv	-10,0
Markförvärv	-20,0
Fler akutbostäder	-10,0
Överföring gatukostnader till kommunalt skatteuttag	-50,0

Utbildningsnämnden

Projekt	Kostnad Mkr
Utredning, projektering nytt högstadium Älta, Fisksätra	-2,0

Exploateringsprojekt	Kostnad Mkr
Minskad bebyggelse/projektering västra Sick,Nacka strand, Morningside Marina, Ryssbergen, Trolldalen, förskola Lillängen, Talluddsvägen	+20,0
Minskad bebyggelse/projektering förnyelseområden, minskad mängd schaktmassor	+10,0

Fritidsnämnden

Att bygga bostadsområden innebär att det måste finnas plats för fritidsverksamhet inom fritidsområdet. Den mycket dyra och dysfunktionella provisoriska simhallen vid f

d Näckenbadet kommer under en lång tid att gräva ett stort hål i budgeten utan att ge den rekreation och en bättre lokalisering än den kunde ha gjort. Ett bättre läge för simhallen, provisorisk eller fast, säkrar också en bättre driftsfinansiering och ökad simkunnighet på sikt. Nackalistan vill att hela upphandlingen görs om med sikte på ett mycket bättre utfall och en hållbar finansiering.

Fler fotbollsplaner behövs till den växande befolkningen i takt med att gamla planer försvinner eller byggs på. Det räcker inte med att tillskapa fler 7-mannaplaner utan en större satsning behövs.

Projekt	Kostnad Mkr
Fler 11-spelarplaner	-10,0

Natur- och trafiknämnden

En satsning på skötsel av naturreservaten behövs, där särskilt Skuruparkens förhållanden ska granskas. Ingångar till Nackareservatet ska göras tillgängliga och få förbättrad information och skyltning.

Projekt	Kostnad Mkr
Satsning tillgänglig entré Nackareservatet	- 4,0

Kulturnämnden

Kulturlokaler i kommunens fyra huvuddelar ska satsas på och utvecklas i takt med ett ökat invånarantal och tysta rum ska finnas att tillgå på biblioteken för studier.

Projekt	Kostnad Mkr
Satsning kulturlokaler	- 15,0

Exploateringsverksamheten

Projekt	Kostnad Mkr
Minskad nivå exploateringar Nacka bygger stad	+40,0

Totalt **-59,0 Mkr**

Kostnad fördelat på 33 år **1,8**